

KOTISEUTULEHTI 2023

mennytä ja nykypäivää - ihmisiä ja ilmiöitä

30 MÄNTTÄRI TINNI

ANJALA: Mänttəri Open oli menestys s. 22–23

TAPAHTUMAT s. 31

Me tunnemme Suomen kolkat – ja tiedämme, mitä autovakuutukseltasi tarvitset.

Anna kotikulmiesi lähitapiolalaisen räätälöidä juuri sinun autollesi paras vakuutus.
lahitapiola.fi/auto

Samalla puolella

 LÄHITAPIOLA

 Nordic Gloves
we protect hands with care

www.nordicgloves.fi

3884

Punainen Risti
Veripalvelu

Meillä on oma verenluovutusporukka:

Mänttärin Sukuyhdistys

**Mainitse ryhmän nimi verenluovutuksessa,
niin pisteet kertyvät yhteiseen pottiin!**

Montturutkuyhteisö ry./YouTube-video

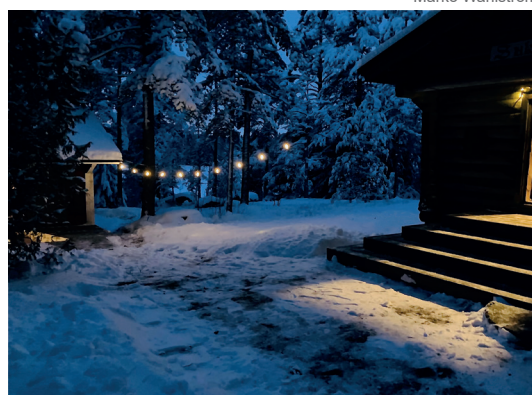

UUTISET

Montturutkun MM-kisat Kouvolassa

6-7 Liikkalan Turkialla syntyneen vanhan perinnelajin suosio kasvaa tasaisesti eri puolilla Suomea ja liikuttaa niin nuoria kuin vanhoja. Pelin sanansaattajat valmistautuvat ensi kesän MM-kilpailuihin. Toistaiseksi suurin yhtäaikainen pelaajaennätys kentällä on 111 pelaajaa Sotkamossa.

Marko Wahlström

Marko Wahlström

HISTORIA

Liikkalan linnoitus 230 vuotta

14-15 Viime vuonna tuli kuluneeksi 230 vuotta Liikkalan matkailunähtävyyden rakentamisesta.

TAPAHTUMAT

Sukumuseon avoimet ovet

31 Kaikille avoimen kotiseutumuseon avoimet ovet jatkuvat tänäkin vuonna. Päivitettyä tietoa tapahtumista löytyy verkkosivulta www.niinipuu.fi.

SUVUN MYYNTITUOTTEET 4
 PÄÄKIRJOITUS 5
 UUTISET: MONTTURUTKU LIIKUTTAA KANSAA 6-7
 UUTISET: SUKULAULU HERÄSI ELOON 8-9
 KULTTUURI: KÄDENTAILOT TÄRKEÄ OSA KULTTUURIPERINTÖÄ 10-11
 IHMISET: LÄKSIN KÄYMÄÄN/KOULULAINEN JUSTIINA SYRJÄNEN 12
 PAKINA: TÄHTISUORITUKSIA LIIKKALAN KYLÄLLÄ 13
 HISTORIAA: LIIKKALAN VALLIT TÄYTTIVÄT 230 VUOTTA 14-15
 MATKAREPORTAASI: TERVEISIÄ TANSANIESTA 16-17

• SUKUSIVUT: KESÄSEURAT JO 45 VUOTTA 18-19
 • SUKUSIVUT: LIIKKALAN KOTISEUTUILTAPÄIVÄ 20-21
 • URHEILU:
 • FRISBEEGOLF-KISAN SUOSIO YLLÄTTI JÄRJESTÄJÄT 22-23
 • URHEILU: SUKUGOLFIN JUHLAKISA KOTOJÄRVELLÄ 24-25
 • YRITTÄJÄSIVUT 26-28
 • ALUETOIMINTAA JA SUKUYHDISTYKSEN TIEDOT 29
 • KOLUMNI JA VÄINÖ PUOSHAKA -SARJAKUVA 30
 • TAPAHTUMAT 31

SUKUTUOTTEET MYÖS VERKOSSA

[www.niinipuu.fi/
tuotteet](http://www.niinipuu.fi/tuotteet)

MÄNTTÄRIN SUKUYHDISTYKSEN SUKUTUOTTEET

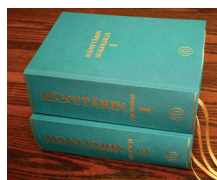
Näin tilaat

- puhelimitse: numerosta 040 737 5238/Aila Huovi
- verkkosivulta: www.niinipuu.fi/tuotteet
- sähköpostitse: sukutuotteet@niinipuu.fi
- postitse: Mänttärin Sukuyhdistys ry, PL 2, 46901 INKEROINEN

Laskun saat tuotteiden mukana. Hintoihin lisätään postikulut.

Tuotteita voit ostaa myös suvun tapahtumissa. Kirjatuotteita voi ostaa myös Reuna-kirjakaupasta (Myllykoskentie 9, Myllykoski).

LOPPUUNMYyntI JATKUU

25 €
(nh.50€)

MÄNTTÄRIN SUKUKIRJA

Kaksiosainen sukukirja,
sisältää tietoja suvun jäsenistä.
Koonnut Eero Mänttär.

15 €

JUOKSUPIPO LOGOLLA

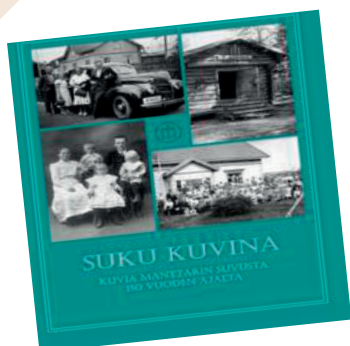
musta, yksi koko, 95 % puuvilla
ja 5 % elastaania

10 €

TUUBIHUIVI LOGOLLA

musta, yksi koko, 100 % polyesteri

SUKU KUVINA 22 €

Kuvateos esittelee Mänttärin sukua
150 vuoden ajalta.

**NIINIPUUN
VARJOSSA 25 €**

Teos kertoo Mänttärin Sukuyhdistyksen vaiheista vuodesta 1934 tähän päivään.
Toimittanut Leena Morottaja.

SURUADRESSIT 10 €

Valitse tilatessasi lauseet seuraavan numeroinnin mukaan:

1. Sinuun, Herra, minä turvaan. Minun aikani ovat sinun kädessäsi.
2. Jeesus sanoo: Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka uskoo minuun se elää, vaikka olisi kuollut.
3. Täällä Pohjantähden alla on nyt kotomaamme, mutta tähtein tuolla puolen toisen kodon saamme.
4. Emme unohda muistoa kaunistaa, hyvää. Viime leposi olkoon rauhaa, syvää.
5. Opetä meille, miten lyhyt on aikamme, että saamme viisaan sydämen.
6. Hiljaa, hiljaa kuljen tietä ikiuneen, silmäni mä suljen, aika levon on.
7. Siellä kukkia täynnä on maa, siellä uupunut levätä saa.
8. Jumalan kämmenellä on suoja lämmin, hellä.
9. Ilman tekstiä

Adresseja on myynnissä myös Anjalankosken Juhla- & Hautauspalvelussa (Sairaalankaari 3A, Keltakangas, puh. 0400 354 477 ja Reuna-kirjakaupassa (Myllykoskentie 9, Myllykoski, puh. 040 578 8049)

KORVAKORUT

Kultainen 185,00 €/pari

Hopeinen 70,00 €/pari

SUKUMERKKI

Rintamerkki, kultaa 80€

Prässätty riipus, kultaa 90€

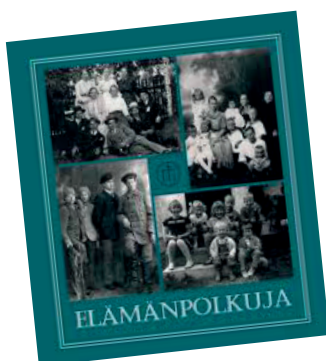
Hopeinen riipus 40€

120 €

SOLMIONEULA

Merkki kultaa, neula hopeaa

ELÄMÄNPOLKUJA 15 €

Suvun jäsenten kirjoittamia elämäntarinoita 1900-luvun alkupuolelta. Kovakantinen, koko 210x230 mm. 240 sivua. Yli 150 valokuvaa. Toimittanut Eero Mänttär.

PÖYTÄSTANDAARI 40 €

sis. marmorijalustan ja tangon

ISÄNNÄNVIIRI

* pituus 5 m (8-12 m salko) **100 €**

* pituus 4m (6-8 m salko) **70 €**

NIINIPUU 30, 2023

WWW.NIINIPUU.FI

29. VUOSIKERTA

JULKAISIJA JA KUSTANTAJA

Mänttärin Sukuyhdistys ry PL 2,
46901 Inkeroinen

TOIMITUKSEN YHTEYSTIEDOT:

toimitus@niinipuu.fi tai
etunimi.sukunimi@niinipuu.fi**PÄÄTOIMITTAJA** | Olli Sipilä
+ 358 40 543 1480**TOIMITUSSIHTEERI** | Marko
Wahlström
+ 358 400 434 529**TAITTO** | Kirsi Juura
tuotanto@niinipuu.fi**Toimituskunta** | Eila Korjala ja Eeva
Puustinen**Tämän lehden avustajat** |Vesa Vainio, Leena Seppänen, Jarmo
Lehtomäki ja Tuomas Mänttari**Ilmoitusmyynti** | Kaisu Venäläinen
+ 358 40 520 0243
ilmoitukset@niinipuu.fi**Osoitteenmuutokset**Marko Wahlström
+358 400 552 235
osoitemuutos@niinipuu.fi**Painopaikka:** Punamusta Oy, Forssa**Painosmäärä:** 14 100 kpl**KANSIKUVA:** Jarmo Lehtomäki

ISSN 1283-240X (painettu)

ISSN 2342-9755 (verkkojulkaisu)

KULTTUURI-, MIELIPIDE- JA TIE-
DELEHTIEN LIITTO KULTTI RY:N
JÄSENLöydät meidät Facebookista,
Instagramista ja Twitteristä

Facebook: niinipuu

Twitter: @NiinipuuMedia

Instagram: niinipuu

www.niinipuu.fi

PÄÄKIRJOITUS

Tulevaa ja historiaa

Käsissäsi on Niinipuu-lehden numero 30. Ensi vuonna tulee kulleksi 30 vuotta ensimmäisestä lehdestä. Ensi vuonna myös sukuyhdistys täyttää 90 vuotta. Yhdistys valmistautuu juhlimaan Kouvolan Myllykoskella heinäkuussa 2024.

Sukuyhdistys on ollut olemassa pitkän ajanjakson. Historiaa on kerätty niin museoon, valokuviiin, kirjoihin kuin myös lehden juttuihin. Tässäkin lehdessä on tarinoita suvun kotiseudun ympäriltä – niin historiasta kuin nykyisyydestäkin.

Yhdistys ”kerää ja tallentaa kotiseutuihin liittyviä muistoja, perimätietoa ja historiaa sekä edistää nykypäivän tallentamista, tekee ja tukee sukututkimusta sekä edistää kotiseutuja koskevia selvityksiä ja tutkimuksia”. Pohdimme muutaman tutkijan kanssa mitä tuo tarkoittaa – teemmekö sukututkimusta vai tutkimmeko suvun jäsenten kotiseutujen historiaa ja tarinoita henkilöiden ympäristöstä?

Sukututkimus, siitä muodostettu sukukirja ja sukutietokanta kattavat suvun alkuvuodet 2000-luvulle saakka hyvin: Tuomas Abrahaminpoika tuli vävyksi Pekka Sipinpojan taloon 1600-luvun alkupuolella ja sukukirja kattaa valtaosan Tuomaksen jälkeläisistä. Toki kiinnostavaa on edelleen se, mistä Tuomas tuli ja toisaalta mikä oli Pekka Sipinpojan ja Mänttärin ratsutilan alkuhistoria. On myös niin, että sukukirja ei kata kaikkia sukuhaaroja ja kun joku päätyy tutkimaan noita vielä tutkimatta olevia linjoja, rikastuttavat nuo tulokset toki sukutietokantaa ja suvun historiaa.

Päädyimme pohdinnassa siihen, että on parempi jatkossa kohdistaa tutkimukset myös suvun henkilöiden ja kotiseutujen historiaan ja sen keräämiseen eri tavoin.

Tätä tukee jatkossakin sukututkijoiden verkosto, nykypäivän ilmiöiden ja asioiden tallentaminen sekä myös tarinat eri välineissä, kuten Niinipuu-lehdessä ja erilaisissa verkkojulkaisuissa.

Yhdistyksemme järjestää tänäkin vuonna useita eri tapahtumia, joihin kannattaa osallistua. Ensi vuosi on monella tavalla juhluvuosi: sukuyhdistyksen perustamisesta tulee 90 vuotta, yhdistyksen rekisteröimisestä 60 vuotta ja Niinipuu-lehtikin täyttää 30 vuotta, mutta näistä lisää tulevaisuissa julkaisuissa.

OLLII SIPILÄ (taulu 10775)
suvun päämies

*Kiinnostavaa on edelleen se,
mistä Tuomas tuli?*

Toimii sisäpelinä. Montturutkua esiteltiin aikuisryhmälle Liikkalan VPK-talolla viime ystävänpäivänä.

Vanha perinnelaji saa kansan liikkeelle

LIKKALAN TURKIALLA 52 VUOTTA SITTEEN ERÄTAUOLLE JÄÄNYT MONTTURUTKU KOUKUTTAA. LAJIN KESKISUOMALAISET SANANSAATTAJAT KIERTÄVÄT MAAKUNTIA.

Muuramelainen **Esa Ojala** (taulu 8014) ja jyvaskyläläinen **Teppo Grén** ovat eläkeläismiehiä, jotka ovat keksineet tavan saada nuoria liikkeelle.

– Meiltä tämä homma on nyt karannut käsistä, Ojala tuumaa.

Sippolassa ja Liikkalassa syntyneistä kaveruksista on tullut vanhan perinnelajin, montturutkun, sanansaattajia.

He ovat kiertäneet kouluja Keski-Suomessa, Mikkelissä ja Kainuussa sekä Kymenlaaksossa.

Maaliskuun alkuun mennessä he ovat ehti-

neet kouluttaa yli 1 600 nuorta montturutkun pelaajaa – eikä loppua näy.

– Nuorten lisäksi lukuun on lisättävä opettajat ja koulunkäynninohjaajat sekä aikuisten harrasteryhmät, Ojala jatkaa.

LIKKALAN TURKIALLA SYNTYNYT LAJI

Montturutku on syntynyt Liikkalan Turkan kansakoulun (1919–1970) oppilaiden keskuudessa ilmeisesti välituntipelinä.

Turkan koulua kävi koko sen historian aikana yhteensä 297 oppilasta, joista ainakin osaa voi pitää montturutkun ensimmäisinä pelaajina.

– Tiedämme, että koululla oli pelattu montturutkua jo ennen kuin me aloitimme koulutaipaleemme vuonna 1963, Grén sanoo.

Miesten mukaan peliä nimeltä kuoppapallo on pelattu ympäri Suomea, ja se on todennäköisesti Karjalan Kannakselta.

– Kertomukset pelin kulusta vaikuttavat siltä, että kyse on aivan erilaisesta pelistä kuin montturutku, Ojala toteaa.

Todennäköisesti pelit ovat kuitenkin sukua keskenään, koska molemmissa peleissä on keppi, kuoppa (monttu) ja pehmeä heitto-/lyöntiväline (rutku).

Montturutku ehti olla erätauolla 52 vuotta, kunnes peli herätettiin henkiin viime kesänä.

– Kokeilimme peliä kotikylässäni Liikkalan Turkialla veljeni talon pihamaalla. Meidän lisäksi paikalla oli sisareni ja Tepon Australiasta käymässä oleva sisko sekä lapsuusaikainen kaverimme, Esa Ojala kertoo.

AKTIIVINEN JA NOPEA PELI

Peli on todella liikkuva peli, joka vaatii myös ajattelua.

– Strategisesti peli sijoittuu jalkapallon ja shakin välille. Rutkua lyödään ja heitetään sekä monttua varastetaan, Ojala kuvailee peliä veitikka silmäkulmassa.

Pelissä on kaksi pelaajaroolia: montun pelaaja ja perä eli pelaaja, jolla ei ole monttua.

– Perä yrittää vallata jonkun monttupelaajan montun. Tapahtumaa kutsutaan perätykseksi. Termin keksi eräs muuramelainen oppilas tänä talvena, Grén kertoo.

– Pitää olla valppaana, jotta tietää missä rutku ja perä liikkuvat. Rutkuja voi tulla yhtäkkiä vaikka selän puolelta, Grén jatkaa.

– Pelkästään jännitys nostaa sykettä ja saa aikaan liikettä, Ojala sanoo.

KOULUKIERTUE ALKOI LOKAKUUSSA

Viime lokakuun lopulla montturutkun sanansaattajat lähestyivät kouluja, jotka ottivat heidät mielellään vastaan.

– Pääsimme testaamaan, miten nykyajan oppilaat – etenkin alakoululaiset – ottavat pelin vastaan, Grén sanoo.

Eläkeläismiesten mukaan vastaanotto on ollut aivan mieletön.

– Aikamme ei oikein tahdo riittää sille, että menemme esittelemään peliä sinne, minne meitä pyydetään.

Grénin mukaan lajin suosiota nostaa se, että peli on helppo oppia ja nopea omaksua.

– Pystymme viidessä minuutissa opettamaan pelin ja saamaan sen käyntiin.

Pelin erikoisuus on se, että pelaajamäärä on ääretön.

– Tämän hetken ennätys on 111 pelaajaa Sotkamon koululla Vuokatissa, Grén kertoo.

TASAVERTAISTAVA PELI

Laji on yksilöpelit, eikä se johda mihinkään taisteluun pisteistä.

– Kukaan ei ole huono, kukaan ei ole paras, vaan kaikki ovat hyviä, Ojala muistuttaa sloganilla.

– Se on hauskanpitoa. Montturotku on höntsalaji, jollaista kovasti kaivataan niin aikuisten kuin lasten piirissä.

Koulukiertueen aikana sanansaattajat ovat kehittäneet lajista myös joukkuepelimuodon, jota esiteltiin noin 20 aikuispelaajalle Liikkalan VPK-talolla ystävänpäivänä.

– Peli on helppo tuomaroida, sillä pelaajat itse tuomaroivat kiistatilanteissa KPS-järjestelmällä (kivi–paperi–sakset). Joukkuepelissä mielenkiinto ja jännitys säilyvät loppuun asti, kun siinä pelataan eriä, Ojala sanoo.

LAJIN MM-KISAT MYLLYKOSKELLA

Montturutkun historian ensimmäiset MM-kilpailut pidetään Kouvolan Myllykosken Saviniemen kentällä maanantaina 24.7. kello 10–18.

– MM-kisat on perhetapahtuma, koska samassa pelissä voivat pelata yhdessä niin lapset, vanhemmat kuin isovanhemmat,

Lajin synnyinseudulla. – Tämä on meille mukava harrastus, erätalolta palanneen perinnejajin sanansaattajat Teppo Grén (vas.) ja Esa Ojala sanovat lajin syntymämaissa Liikkalan Turkialla.

Teppo Grén sanoo.

Saviniemen kentällä pelataan myös seka- ja perhejoukkueiden kilpailut sekä opastetaan ihmisiä pelin saloihin.

– Pyrimme tekemään Myllykoskella maailmanennätyksen pelaajamäärässä ja yritämme saada sen Guinnessin ennätysten kirjaan. Tavoitteena on täyttää jalkapallokenttä, johon laskujemme mukaan mahtuu noin 700 monttupelaajaa ja noin 100 perä eli yhteensä noin 800 pelaajaa.

Sanansaattajat ovat aloittaneet yhteistyön Tanhuvaaran Urheiluopiston kanssa. Opisto on järjestämässä yhdessä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK:n ja Savonlinnan kaupungin kanssa alaluokkalaisten liikuntatapahtuman.

– Kahtena päivänä (10.–11.5.) tapahtumaan on tulossa 1.–4. luokkalaista noin 500 molempina päivinä. Esittelemme päivän aikana montturutkua ja pyrimme jo siellä saamaan 500 pelaajaa kasaan yhteen peliin, Grén kertoo.

LISÄÄ MONTTURUTKULÄHETTILÄITÄ

Koulukiertueet tulevat jatkumaan.

– Olemme saaneet XAMK:sta Mikkelistä neljä yhteisöpedagogiopiskelijaa mukaan uusiksi montturutkulähettiläiksi, Grén kertoo.

– Toivomme, että urheiluopistot yhdessä ottavat montturutkun höntsalajiksi ja alkavat myös markkinoida MM-tapahtumaa, Ojala jatkaa.

Lajin sanansaattajat ovat lähestyneet myös muun muassa Liikkuva koulu -hanketta.

– Erilaisiin sukutapaamisiin tämä olisi aivan erinomainen laji, Ojala vinkkaa.

Perätyks käynnissä. Montturutkussa on kaksi pelaajaroolia: monttupelaaja ja perä. Kuvassa Teppo Grén (vas.) ja Esa Ojala.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943) teksti
TEPPO GRÉN, kuvat

Valmennusta solisteille. Laulaja-näyttelijä Eija Ahvo valmensi sukulaulun sovituskilpailun voittaja Johannes Österlundia (kesk.) ja Mikael Sipilää.

Sukulaulu heräsi eloon uudella tavalla

YLI 25 VUOTTA SITTEN KANTAESITETTY MÄNTTÄRIEN TUNNUSKAPPALE SAI KAKSI UUTTA VERSIOTA.

"Varttui suku ja omansa antoi. Se tueksi kasvulle Suomen. Monen kärsimyksen jälkeen nousi toivosta uusi huomen. Äänin riemuisin kiittää nyt saamme. Esi-isät ja -äidit vielä. Ootte antaneet lahjoja paljon. Aina evääksi elomme tiellä."

– Kun sanoissa puhutaan kärsimyksestä, niin usein laulaja alkaa kuvailla sitä. Se on ihan turhaa. Päinvastoin, jos se (tulkinta) olisikin valoisa ja tekstissä on kärsimys, siitä tulee kysyvä.

Laulua ja ilmaisutaitoa Sibelius-Akatemiassa opettava näyttelijä-laulaja-ohjaaja **Eija Ahvo** (teksti 8164) muistutti laulun kielestä valmentaessaan Mänttärin sukulaulun sovituskilpailun voittaja helsinkiläisessä kirkkosalissa viime kesäkuussa.

– Tämä on ihan mielenkiintoista. sillä en ole aikaisemmin tehnyt mitään vastaavaa, freelancer-muusikko ja laulaja, musiikin maisteriksi opiskeleva jyväskyläläinen **Mikael Sipilä** (taulu 10777) kommentoi.

Sipilällä on laulutaustaa muun muassa kuoroista ja hän on opiskellut klassista laulua.

“LAULAJA ON TARINAKERTOJA”

Valmennuksen aikana laulutekstiä analysoitiin säkeistö kerrallaan, jolloin laulaja pääsi sanoituksen tunnelmaan kiinni.

– Olen kehittänyt lauluun kieleen perustuvaa valmennusta 1990-luvun puolivälistä lähtien. Se on osoittautunut toimivaksi

ja laulaja saa rohkeutta: laulu on tapa kertoa tarinaa kuulijalle, Ahvo korosti.

Hän muistutti, että laulaja pystyy rakentamaan tekstin sisään mikroajatuksia, jolloin sanoja rytmittämään syntyy aivan huomaamatta pieniä välejä.

– Rivien viimeisiin sanoihin kannattaa myös kiinnittää huomiota – varsinkin, kun on kyse historiaa kuvaavasta tekstistä. Esimerkiksi Liikkala-sanana i-kirjainten pituudessa on hyvä olla tarkkana.

Ahvon mukaan laulunsanojen sidontoja kuulee tämän päivän iskelmälauluissa hyvinkin paljon.

– Toisaalta leveästi voi myös laulaa, mutta silloinkin sanat on hyvä erotella samalla tavalla. Sitä varten teksti on kirjoitettu. Muuten kappale olisi vain soittamista, jos halutaan, että ääni on pelkästään instrumentti.

Helsingiläinen muusikko, musiikkipedagogi, laulaja-laulunkirjoittaja ja säveltäjä **Johannes Österlund** (taulu 234) Helsingistä piti valmennusta hyvänä.

– Se antoi eväitä lähteä lähteä äänityksiin, kun sai palautetta sovituksestaan.

Harjoituksissa kiteytyi yhteisöllinen taltiointitapa: Mikael säestää pianolla Johanneksen esitystä versiostaan ja Johannes säestää Mikaelin esitystä versiostaan.

– Se sopii hyvin sukutoiminnan henkeen, kilpailun järjestäjänä toiminut Mänttärin Sukuyhdistyksen nuorisovastaava **Eetu Pesu** (taulu 1915) iloitsi.

KERRALLA PURKKIIN STUDIOLLA

Ahvon valmennusopit jäivät muhimaan loppukesäksi, kunnes viime lokakuun alussa solistit ja muu tuotantoväki siirtyivät äänitystyöhön Kopun kartanolle Vihdin Nummelaan.

Valot suunniteltiin kohdilleen, kamerat asetettiin paikoilleen ja äänitysraidat hiottiin kuntoon. Harjoitusottojen jälkeen äänitykset sujuivat mutkattomasti kerralla purkkiin -tyylisesti muutamina ottoineen.

– Tuttu sukulaulu herää eloon näiden versioiden myötä uudella tavalla. Lopputulos on ihan pro-meininkiä! äänitys- ja kuvausjärjestelyiden tuotantopäällikkönä toiminut **Atte Helminen** (taulu 2319) tiiviisti.

Uuden ajan versioiden äänityksestä ja miksauksesta vastasi alan ammattilainen **Markku Heikkilä**. Videon kuvaus ja editointi on striimitekniikkona työskentelevän Eetu Pesun käsialaa.

Kaikille avoimen sovituskilpailun raatiin kuuluivat Eija Ahvon lisäksi Helsingin Musiikkitalon kuoron toiminnanjohtaja–oopperaulaja **Marjut Häkkinen** (taulu 2319) ja Eetu Pesu.

– On rikkaus, että meillä laajana sukuna on syntynyt kaksi erilaista uutta versiota perinteisestä sukulaulusta, Ahvo perusteli tuomariston päätöstä.

KANTAESITYKSESTÄ YLI 25 VUOTTA

Sukulauluja ja -hymnejä löytyy Mänttäreiden lisäksi muun muassa Mustosilta ja Pirisiltä sekä Savo-Honkakosken ja Apellin suvuilta.

Mänttäreiden sukulaulu kantaesitettiin sukujuhlissa Liikkalan VPK-talolla heinäkuussa 1996. Teoksen on säveltänyt riihimäkeläinen rehtori, baritoni ja director cantus **Matti Nikunen** siskonsa **Raija Mänttärin** (taulu 2955) runoon.

Sukulaulun historian ensimmäisestä taltiointista C-kasetille vastasi Kaakon Kamarikuoro johtajanaan helsinkiläinen director cantus **Samuli Sipilä** (taulu 10775). Tallenne on myöhemmin siirretty digitaaliseen muotoon.

Tämän ajan kaksi uutta sovitusta ensiesitettiin videotalenteina Liikkalan VPK-talolla viime lokakuussa järjestetyssä kotiseutuilltapäivässä.

– Sovituksilla on todennäköisesti sellainenkin vaikutus, että ne Mänttärit, jotka ovat nyt nuoria ja lapsia, kokevat laulun enemmän omakseen ja tähän aikaan kuuluvaksi, hankasalmelainen **Ilona Kilpala** (taulu 14412) toteaa Hankasalmen Sanomille viime heinäkuussa antamassaan haastattelussa.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat..

Sukulaulujen uudet versiot ovat katsottavissa Niinipuun YouTube-kanavalla.

Laulun kieli. – Laulaja kertoo tekstin tarinaa kuulijalle, Eija Ahvo muistutti.

Ohjauspöytä. Sukulaulujen uudet versiot taltiointiin neljällä kameralla.

Tyytyväisiä ilmeitä. Äänittäjä Markku Heikkilä (vas.) sekä sukulaulun uusien versioiden tekijät Mikael Sipilä ja Johannes Österlund kuuntelivat lopputuloksia tarkalla korvalla.

Nuotit tabletilla. Laulajat ja soittajat käyttävät nykyisin yhä enemmän mobiililaitteita nuotistoja varten.

Lappilaista käsityötä. Poronahkakengien valmistuminen vei aikaa useamman talvikuukauden.

Sukulogo neuleessa. Kaarrokevillapaitaa ja tuubihuivia koristavat Mänttärin suvun puumerkit.

Kädentaidot ovat tärkeä osa kulttuuriperintöä

TAITOLIITTO: UUSIEN INNOVAATIOIDEN JUURET OVAT TYÖTAVOISSA.

Kaikenlainen käsillä tekeminen nousi korona-aikana suureen suosioon, eikä käsityöiden suosiolle näy loppua.

Valtakunnallinen, kaksikielinen käsi- ja taide-teollisuusalan neuvontajärjestö Taitoliitto julkaisi helmikuun alussa eduskuntavaalien edelle tavoitteensa muistuttamalla tulevaisuuden päättäjiä käsityötaitojen monimuotoisesta merkityksestä niin ihmisten arjessa kuin yhteiskunnan toiminnan juurinakin.

Tavoitteet on jaoteltu kolmeen aihekokonaisuuteen: aineettoman kulttuuriperintömme säilyttäminen, hyvinvoinnin ja huoltovarmuuden turvaaminen keskeisten taitojen kautta sekä käsityön opetuksen turvaaminen perusopetuksessa.

– Käsityö ansaitsee tulla arvostuksessa samalle viivalle muun taiteen ja kulttuurin kanssa. Taidot ja niiden säilyminen eivät ole

itsestäänselvyyksiä. Niitä tulee vaalia ja tulee tukea myös taloudellisesti, toiminnanjohtaja **Minna Hyttiäinen** muistuttaa.

KULTTUURIPERINTÖÄ SUKUPOLVELTA TOISELLE

Taitoliitto muistuttaa, että käsityötaidot ovat tärkeä osa aineettonta kulttuuriperintöä ja suomalaista identiteettiä.

– Uusien innovaatioiden juuret ovat perinteisissä tekniikoissa, materiaaleissa ja työtavoissa.

Suomi hyväksyi vuonna 2013 Unescon yleissopimuksen aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta, jonka kansallisessa toimeenpanossa Taitoliitolla on merkittävä rooli.

– Tavoitteena on siirtää aineettonta kulttuuriperintöä elävänä ja merkityksellisenä sukupolvelta toiselle. Käsityötaitojen vaalimiselle ja uudistamiselle tulee turvata riittävät resurssit.

RAHAA KÄYTETÄÄN MYÖS ENEMMÄN

Taitoliitto selvitti yhteistyössä Taloustutkimuksen kanssa suomalaisten käsityöharrastusta laajalla Käsitöiden harrastaminen Suomessa -kuluttajakyselyllä lokakuussa 2021. Edellisen kerran vastaava tutkimus tehtiin vuonna 2018.

Käsityön suosio näyttää vaan kasvaneen kuluneiden kolmen vuoden aikana. Tutkimuksen mukaan entistä suurempi osa ihmisistä myös on kiinnostunut opettelemaan käsitöitä: jopa 85 prosenttia suomalaisista on kiinnostunut oppimaan käsitöitä, kun vuonna 2018 vastaava luku oli 65 prosenttia.

Suomalaisista lähes puolet kertoo tekevänsä käsitöitä, nikkarointia tai rakentelua vähintään muutaman kerran kuukaudessa. Yhä useampi harrastaa käsitöitä, sillä vuonna 2018 vastaava osuus oli 34 prosenttia.

– Suomalaisista 30 prosenttia kertoi käyttäneensä yli 100 euroa käsityömateriaaleihin ja työvälineisiin vuoden 2021 aikana, mikä oli suurempi kuin vuonna 2018, tutkimuksesta selviää.

MÄNTTÄRI-VILLASUKKAMALLI ANTOI INSPIRAATIOTA

Rovaniemeläinen käsityöharrastaja **Lotta Viikari** (taulu 2182) inspiroitui kuusankoskelaisen **Mari Mänttärin** (taulu 3007) loitimasta Mänttäri-villasukkamallista, josta Niinipuu-lehti kertoi vuonna 2021.

– Suvun puumerkin käyttö neuleessa innosti heti itseni: kerrankin tarjolla on jokin perinteinen symboli, jota voi käyttää ilman, että joutuu lainkaan miettimään mahdollisia kulttuurisen omimisen näkökohtia, hän iloitsee.

Viikarin mielestä puumerkki on selkeä, tasapainoinen ja mittasuhteiltaan myös muokattavissa kulloisenkin tarpeen mukaan.

Hän kertoo kokeilleensa kuviota ensin tuubihuiviin, jonka jälkeen loi siitä myös kaarrokeneulepaidan.

– Sittemmin tein myös poronhakkengät, joihin sijoitin tämän puumerkin.

Kaarrokevillapaidan tekemiseen rovaniemeläiseltä ei montaa viikkoa mennyt.

– Kenkiin taas hurautti talven aikana useampi kuukausi, kun aikaa harrastuksiin on kuitenkin rajallisesti.

Sukkaneulejuttu tuottaman inspiraation seuraukset Viikari toivoo johtavan joihinkin uusiin käsitöihin, joita sukuun kuuluvat käsityöläiset loivat.

– Itsekin ehdin miettiä “sukulogon” hyödyntämistä esimerkiksi erilaisista puulajeista työstetyssä leikkuulaudassa. Tai miksei puumerkkiä voisi hyödyntää jopa pöydässä tai kaapinovissa, hän pohdiskelee.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti

LOTTA VIKARI (taulu 2182), kuvat

Mänttärin sukuun kuuluvien kädentaitajien pop up -käsityönäyttely järjestetään Kouvolan Myllykoskella 20.–21.7.2024 järjestettävän sukujuhlan yhteydessä. Käsityöläiset voivat jo ilmoittautua sähköpostitse osoitteella sukujuhla@niinipuu.fi

Salima Peippo luotsaa Kuopio Tanssii ja Soi -festivaalia

Niko Puumalainen

Kruununjalokivi. Kuopio Tanssii ja Soi-festivaalilla on tärkeä rooli Kuopion ja koko Suomen kulttuurikentällä, Salima Peippo kommentoi.

KUOPIO Kuopio Tanssii ja Soi -festivaalin uutena toiminnanjohtajana on aloittanut kuopiolainen Salima Peippo (taulu 14419). Henkilövaihdos tapahtui viime syyskuussa.

Vuonna 2018 Suomeen paluumuuttanut Peippo on pitkän kansainvälisen uran tehnyt kulttuurialan monitoimija ja yrittäjä. Oman taiteilijauran lisäksi hän on ollut keskeisessä roolissa useiden kansainvälisten ja suomalaisten kulttuuritapahtumien organisoinnissa ja tuottamisessa sirkuksen, tanssin ja teatterin saralla.

Hän on johtanut omaa esittävän taiteen studiota Espanjassa. Hänellä on ollut myös keskeinen rooli International Pole Sports

Federationin johtokunnassa ja tankotanssin lajikehityksessä maailmanlaajuisesti sekä organisaation vuosittaisten MM-kilpailuiden järjestämisessä.

Peippo on valmistunut Moskovan valtiollisesta sirkuskoulusta sirkustaiteilijaksi, Turun ammattikorkeakoulusta sirkustaiteen ohjaajaksi, ja kulttuurituottajaksi humanistisesta ammattikorkeakoulusta. NP

Mika Häkkinen ja Heikki Kulta palaavat menestysvuosiin

F1-tähden ura. Mika Häkkisen elämästä on ilmestynyt tuore teos.

VANTAA Formula 1 -kuljettaja Mika Häkkisestä (taulu 1246) on ilmestynyt tuore elämäkerta “Häkkinen – Lentävä legenda” (Readme.fi). Häkkinen oli 1990- ja 2000-luvun yksi tunnetuimmista suomalaisista maailmalla.

Vantaalaislähtöinen lupaus lunasti merkiaseman urheiluhistoriassa valloitettuaan ainoana suomalauskuskinä kaksi autourheilun kuninkuusluokan maailmanmestaruutta.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi tasan 25 vuotta Häkkisen ensimmäisestä mestaruudesta, joka varmistui Japanin Grand Prix -voitolla Suzukan radalla 1.11.1998.

Juhlavuoden kunniaksi legendaarinen F1-toimittaja Heikki Kulta palaa kirjassa tuplamestarin uramuistoihin ennen ja jälkeen menestyspäivien. NP

LÄKSIN KÄYMÄÄN

Juttusarjassa tavataan sukulaisia jossain päin Suomea.

Nuorena aloittanut. Haminalainen Justiina Syrjänen, 11, aloitti musiikkiharrastuksensa 4-vuotiaana.

Sävellyksiä iPadilla ja tietokoneella

Haminalainen koululainen **Justiina Syrjänen**, 11, on harrastanut musiikkia jo 4-vuotiaasta. Hän aloitti viulun soittamisella kesäleirillä Joutsenossa.

Nuoren soittimia ovat lisäksi konserttikantele ja piano. Hän harjoittelee vähintään 40 minuuttia joka päivä. Muusikon alku säveltää iPadilla ja tietokoneella.

– Ehkä minulla on erilaisia sävellyksiä jo kasassa yhteensä noin 500, hän arvioi.

Syrjänen teki sävellyskilpailudebyyttinsä lasten ja nuorten Uuno Klami -kilpailussa viime vuonna. Kilpailun ratkaisun hetket koettiin ja voittajat julkistettiin Kouvolan Kuusankoski-talolla marraskuussa.

Haminalainen sijoittui nuorimpien eli 10–14-vuotiaiden sarjassa toiseksi teoksellaan "Consertino h-molli n.o. 2, osa 1: Hetki".

KILPAILUN NUORIN OSALLISTUJA

Hänen sarjassaan kilpaili viisi finalistia. Syrjänen oli sävellyksen lähettämisen aikaan 10-vuotias ja ilmoittautumistietojen mukaan finaaliin päässeistä nuorin.

– Oli hienoa päästä kovaa joukkoon mukaan. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun osallistuin sävellyskilpailuun, Syrjänen iloitsi esiintyessään viime kesän sukuseuroilla Kouvolan Liikkalassa.

Viime vuoden syksynä viidennen luokan aloittanut nuori haaveilee näyttelijän ja säveltäjän työstä Disney-elokuvissa. Hän haaveilee myös oman studion perustamisesta.

Sävellyskilpailun tuomaristoon kuuluivat **Atso Almila** (puheenjohtaja), **Markus Fagerudd**, **Minna Leinonen**, **Riikka Talvitie** ja **Sauli Zinovjev**.

Neljättä kertaa järjestettyyn harvinaislaatuiseen kansalliseen sävellyskilpailuun saapui kaiken kaikkiaan 47 korkeatasoista sävellystä eri puolilta Suomea. Finaaliin ylsi yhteensä kymmenen sävellystä.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuva

Tähtisuorituksia Liikkalan kylällä

Koripalloilija **Lauri Markkanen** donkkaa, yleisurheilija **Wilma Murto** hyppää, jääkiekkoilija **Mikko Rantanen** peippaa ja keitä näitä on. Maailman huiput säihkyvät TV:ssä ja netissä, mutta oman kylän tähdet jäävät tyystin varjoon.

Toista oli ennen töllöttimiä, kun tarinat lähitieneen maine-
teoista kiersivät suusta suuhun, talosta taloon.

MAITOKÄRRYILLÄ

Vainion Jari (taulu 1867) vetäisi **Anton**-papan työrukkaset kouraan, tarttui maitokärryjen aisaan ja rajasi ne Liikkalan valleille. Jari tasapainoili itsensä kärryille istumaan ja asetti hanskakädet renkailla ohjaamaan. Sitten alkuvauhti pyöriin ja mäenlaskuun.

Ensin ryminällä valleilta VPK:n pihaan, siitä vauhdilla kaartaa tien yli Vainion nurkalle, mäki viivana alas pihamaalle ja huippenuksena vielä näyttävä loppupyörähdys rukkanen renkaalla pölyten.

Maitokärryillä kiitämisessä Jari oli legenda ja kulkupeli sen veroinen. Monitaitoinen ja käsistään kätevä **Ukkolan Eeku** (taulu 2950) teki Vainion taloon kestävät ja herkästi rullaavat kärryt. Ne olivat tähtisuoritus Eekulta ja palvelivat vuosikymmeniä moninaisissa kuskauksissa. Kunhan mäenlaskulta joutivat.

PYÖRÄN TARAKALLA

Pekkasen Gunnar sukki aina köntän Brylcreemiä tukkaan ja peena pysyi kasassa hurjissakin tempuissa.

Liikkalan myllyn mäki oli nykyistä paljon jyrkempi, mutta se ei Gunnarin päätä huimannut. Hän lähti polkupyörällä laskemaan mäkeä, nousi tarakalle seisomaan, kohotti kädet uljaasti ylös kuin sirkusakrobaatti ja viiletti taitavasti kaartaa Pietarin sillan yli.

Viereisellä kalliolla istuskellut nuoriso tuijotti ilmestystä silmät pyöreinä. Talvella Gunnar liiteli Töyrynmäen hyppyristä ja

tietysti omalla tyyllillään – vain yhdellä suksella.

KIVENMURIKALLA

Huovilan Tapani ei joutavia höpöissyt ja leuhkinut, vaan näytti teoillaan. Tapani oli monipuolinen atleetti, kuula kaarsi pitkälle ja kymmenottelussa kertyi rutkasti pisteitä. Liikkalan VPK:n talolla oli painava kivenmurikka, jota useat miehet yrittivät ähisten ja puhisten nostaa ylös maasta. Tapani tallusteli paikalle, koppasi murikan kainaloon ja kanteli kuin eväsnyyttiä. Muut kokeilijat siirtyivät siitä hissukseen autonrenkaita potkiskelemaan.

Eräässä VPK:n tanssi-illassa oli taas kisailua saman ison kiven nostelussa ja pullokin kiersi uskoa kohottamassa. Uhottiin, pullusteltiin ja kehkeytyi kylien välinen mittelo, Liikkala vastaan Metsäkylä. Armottoman kivikohelluksen lopputulos oli, että Metsäkylän miehet jäivät kisassa kakkoseksi. Sekös sapetti ja kovasti.

Parin päivän päästä VPK:n pihaan jyristeli kuorma-auto. Metsäkylän kööri loikkasi autosta, pungersi kivenjätkälään joukolla lavalle ja kuskasi sen huitsin kuuseen. Ettei Liikkalassa enää elvistellä.

SUUVÄRKILLÄ

Kun vekarana vietin kesä mamman ja papan luona Liikkalassa, taloissa ei vielä ollut telkkareita. Ruudun töllötyksen sijaan oli ihka elävää viihdeohjelmaa.

Sanavalmiita suunpieksijöitä piipahti kyläilemässä, istahti penkin päähän ja haasteli värikkäästi hauskoja juttujaan. Kylän tähtisuorituksia nekin.

Liikkalan maineikkaaseen tarinaniskijöiden joukkoon kuuluu myös **Vakkarin Veino** (taulut 2851, 1662), jonka supermuistista löytyy tarinoita joka lähtöön. Vaikkapa maitokärryistä, tarakasta ja kivenmurikasta.

VESA VAINIO (taulu 1859), teksti

Menopeli. Maitokärryistä on moneksi. Kuva: Museovirasto/ Matti Poutvaara 1963

Häävalssi. Arja ja Ekke Lekander innostuivat tanssin pyörteisiin häävalssinsa "Uralin pihlaja" tahdissa. He avioituivat 45 vuotta sitten.

Liikkalan linnoitus sai arvoisensa juhlan

LIKKALA-RUOTILAN KYLÄYHDISTYS KIITTI VEINO VAKKARIA SEKÄ ARJA JA EKKE LEKANDERIA KUNNIAKIRJOILLA KOTISEUTUTYÖSTÄ.

Kartanonrouvat upeissa asuissaan, soittokunnan fanfaari ja salossa hulmuava Suomen lippu loivat arvokkuutta, kun Kouvolan Liikkalassa sijaitsevaa 230 vuotta vanhaa linnoitusta juhlittiin viime heinäkuun lopulla. Vallijuhlaan oli saapunut väkeä noin 200.

– Kun myö täällä Liikkalassa puhutaan valleista, ne kirjoitetaan aina isolla alkukirjaimella. Niin kauas kuin meidän ajan ihmisten muisti yltää, Vallit ovat näyttäneet tältä: on keskusaukio eli linnakkeen sisäpiha ja sitä ympäröivät maavallit tykkiaukkoineen, Liikkalan-Ruotilan kyläyhdistyksen puheenjohtaja **Anja-Liisa Turkia** (taulu 8013) totesi avaussanoissaan.

Vallit kuuluvat 258 tilalle, joille jaettiin Liikkalan ja Sippolan hovieen maat. Jokainen talo sai alle aarin.

– Kun omistajia on niin paljon, laskettiin Vallit yhteismaaksi. Kukaan ei ottanut linnoitusaluetta asiakseen.

Syksyllä 2019 kyläyhdistyksen hallitus sai tiedon mahdollisuudesta hakea Museovirastolta toiminta-avustusta.

– Koukeroisen paperisodan jälkeen saimme päätöksen, että Museovirasto maksaa 90 prosenttia metsurin palkasta.

Kyläyhdistyksen tehtäväksi jäi ruohonniitom ja saniaisten torjunta. Yhdistys avasi myös vanhan yhdyskäytävän ylävalleille.

– On tärkeää vaalia kulttuuriperintöä ja historiaa, jotta tulevatkin sukupolvet saavat nauttia esimerkiksi tästä Vallien alueesta. Ymmärtämällä historiaa, ymmärrämme paremmin nykypäivää ja tulevaisuutta, Turkia muistutti.

RASTIRATA SYNTYI KOULULAISTEN VOIMIN

Viime vuoden keväällä nuoret tutustuivat linnoituksen alueeseen ja tekivät koulussa Liikkalan linnoituksen alueelle vallipolun opaskylttejä.

Vallijuhlan juontaja **Terhi Ruokonen-Jalo** (taulu 4844) kyseli rastiradan tekemisestä.

– Kirjasimme tietoa muun muassa ruutivarastoista ja kasarmeista,

nyt kuudennella luokalla oleva **Voitto Turkia** kertoi juhlakansalle.

Koululainen **Saini Turkia** esitti **Jalmar Vakkarin** kirjoittaman runon Hirsimäen taistelusta 1789 Kustaa III:n sodan ajalta. Juhlassa kuultiin myös nuorten musiikkiesityksiä.

Liikkalan ja Ruotilan kyläkummi, kaupunginvaltuutettu **Mika Byman** (sd.) Myllykoskelta kunnioitti tilaisuutta läsnäolollaan.

– Liikkalan vallit ovat minulle ennestään tutut ja olen käynyt tutustumassa linnakkeeseen myös omien lasteni kanssa, hän kertoi.

Vallijuhlan yhteydessä Liikkalan VPK-talossa pidettiin näyttely, jossa oli esillä materiaalia Kustaa III:n sodasta ja Suvorov-ketjusta sekä Liikkalassa vuonna 2022 järjestetyistä sotaharjoituksesta.

Esillä oli myös kuvia Liikkalasta 100 vuotta sitten ja Liikkala-aiheisia omakustannekirjoja, joita ovat kirjoittaneet Liikkala-juuriset ja Liikkalassa asuneet.

“KYLÄYHDISTYS TEKEE ARVOKASTA KOTISEUTUTYÖTÄ”

Juhlan päätteeksi Liikkala-Ruotilan kyläyhdistys jakoi kunniakirjat huomionosoituksena kotiseututyöstä liikkalalaisille **Veino Vakkarille** (taulu 1662) sekä **Arja ja Ekke Lekanderille**.

Kyläyhdistys kiitti **Veino Vakkaria** vuosikymmeniä jatkuneesta kotiseututyöstä sekä kylien ja kulttuurien historian vaalimisesta monin tavoin.

Hän kertoi pitkän iän aikana ehtineensä ahertaa kylässä monenlaista ja tehneensä myös kyläkirjoja.

– Työ on aina ollut palkatonta, eikä sitä kukaan ansiomielessä teekään. Arvostan aktiivista kyläyhdistystä, joka tekee arvokasta työtä kotiseudun hyväksi, 90-vuotias kylän vanhin kiitteli.

Liikkalan valleilla roolioppaana noin 30 vuotta toiminut Arja Lekander huomioitiin myös aktiivisuudesta ja rohkeudesta puolustaa kylän asioita.

– Toivottavasti joku innostuisi jatkamaan opastuksia. Olen tehnyt paljon työtä sen eteen, että tänne on saatu matkailijoita ympäri Kymenlaaksoa ja muualta Suomesta, hän sanoi.

Liikkalan Vallien talkoomies Ekke Lekander nimettiin Liikkalan linnakkeen komendantiksi, jonka tunnusmerkiksi hän sai myös pääähineen.

Kymenlaakson laulu päätti heinäkuisen linnoitusjuhlan. Tapahtuman järjesti Liikkala-Ruotilan kyläyhdistys yhteistyössä Liikkalan ja Ruotilan Marttojen, VPK:n ja kyläläisten talkooväen kanssa.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat

Sotaa Liikkalassa. Koululainen Saini Turkia esitti Jalmar Vakkarin kirjoittaman runon Hirsimäen taistelusta 1789 Kustaa III:n sodan ajalta. Kuvassa myös juhlan juontaja Terhi Ruukonen-Jalo.

Vieraita Haminasta. Kartanoiden rouvia Haminasta. Heitä esittivät Haminan Hyvät Asukkaat ry:n neljä naista.

Alkufanfaari. Kymenlaakson puhallinmusiikkiyhdistyksen seitsikko avasi tilaisuuden soittamalla kappaleen “Suomalaisen ratsuväen marssi 30-vuotisessa sodassa”.

Oppitunnilla. Toinen luokka on aloittanut tuntinsa.

Tansanian Leena-koulua käy 300 lasta

TERVEYDENHUOLLON OPETTAJAN TYÖSTÄ ELÄKKEELLE JÄÄNYT LEENA SEPPÄNEN VIERAILI PERUSTAMASSAAN KOULUSSA AFRIKAN MOROGOSSA VIIME LOKA-MAR-RASKUUSSA. HÄN KIRJOITTAI YHDEN PÄIVÄN (4.11.2022) TAPAHTUMISTA KOULULLA

Herään tänäkin aamuna Tansanian Morogorossa kello kolme kukonlauhuun. Yöllä oli levotonta, joku tuli kotiin moottoripyörällä puolen yön aikaan, koirat haukkuiivat, tuuli rajusti ja satoikin, avoimet ikkunat paukkuiivat. Heräsin, hain kuulokkeet ja jatkoin äänikirjani kuuntelua. Nukahdin uudestaan.

Silmät sikkurassa riennän Leena-koulun pihalle samaan aikaan lasten kanssa. Lapset tulevat kouluun kävellen, kaksi- tai kolmipyöräisen moottoripyörän kyydissä, polkupyörällä, pikkubussilla (daladala) ja joku jopa henkilöauton kyydissä. Koulu alkaa puoli kahdeksalta. Lapset kokoontuvat koulun pihalle luokittain riveihin. Lauletaan yhdessä rum-puryhmän tahdissa, opettajat toivottavat hyvää koulupäivää ja marssitaan luokkiin. Näin tänäkin aamuna.

Koulun piha hiljenee ja opettajat kiirehtivät luokkiin. Istun hetken hu-

vimajassa ja kuuntelen kuinka talonmies **Benedict** ja keittäjä mama **Pita** haravoivat, lakaisevat ja kastelevat pihaa. Luokkahuoneista kuuluu hiljaisia ääniä, jossakin koira haukkuu ja kaukaa kuuluu liikenteen hälyä. Nousen ja palaan majapaikkaani ystäväni mama **Hellenin** luokse aamiaiselle.

KOULU TYÖLLISTÄÄ KYMMENKUNTA OPETTAJAA

Mama Hellen ja minä uskomme koulutukseen. Laadukas koulutus Morogoron Kigurunyemben lapsille olikin tärkein tavoitteemme, kun yhdessä aloitimme Leena-kouluhankkeen.

Tansaniaiset raivasivat banaanipellon, valoivat perustukset ja rakensivat koulun, me suomalaiset rahoitimme ja varustimme sen. Koska rahaa oli niukasti, edettiin luokka per vuosi periaatteella.

Ensimmäiset 20 oppilasta aloittivat ainoassa valmiissa luokka-

huoneessa kahden opettajan voimin vuonna 2001. Nyt koulua käy 300 oppilasta kahdessa esikoulun ja seitsemässä peruskoulun luokassa. Opettajiakin on kymmenkunta.

MUUTAMALLA SHILLINGILLÄ MUNKKEJA

Kun palaan koulun pihalle, lapset ovat jo välitunnilla. Piha on täynnä iloisia lasten ääniä. Tytöt hyppäävät ruutua ja naruja, pojat juoksevat ja pelaavat jalkapalloa. Minut istutetaan tuolille ja joukko tyttöjä haluaa letittää hiukseni. Ruokatunnilla lapset saavat teetä ja maissipuuroa sekä voivat seurakseni tulleilta mamoilta ostaa muutamalla shillingillä munkkeja ja pyöryköitä.

Ruokatunnin jälkeen hipsin esikouluun. Pienimmät heräilevät päivälevolta. Kohta luokka on täynnä laulua, naurua, leikkiä, tanssia ja lasten riemua. Minä saan halauksia ja sylini täyteen lapsia.

Isoimmat, jotka kuukauden päästä ovat ekaluokkalaisia, opettelevat ryhmissä kirjaimia, numeroita ja englannin kieltä sekä kirjoittavat sanoja vihkoihinsa. Esikoulu loppuu kello 12–13, peruskoulu kello 14–16.

YKSITYINEN KOULU, JOSSA ON LUKUKAUSIMAKSU

Peruskoulussa keskitytään oppimiseen. Opettajat ovat erikoistuneet; esimerkiksi yksi opettaa swahilia, toinen englantia, kolmas matematiikkaa sekä neljäs fysiikkaa ja kemialla.

Normaalien oppiaineiden lisäksi Leena-koulussa opetetaan myös viittomakieltä ja tietotekniikkaa. Enää opettaja ei seiso vain liitutaulun edessä, vaan tehdään ryhmätöitä ja lapsia pyritään ohjaamaan yksilöllisesti. Koulupäivän jälkeen lapset palaavat koteihinsa yksin, ystävän kanssa tai pienissä ryhmissä.

Leena-koulu on yksityinen koulu, jossa on lukukausimaksu. Siellä on kuitenkin paljon vapaaoppilaita ja joillakin

kummi, joka maksaa lukukausimaksun. Myös suomalaisia kummeja on.

Tansaniaalaisten koulujen opetuksessa on paljon eroja, toisin kuin Suomessa. Vanhemmat haluavatkin valita lapselleen mahdollisimman hyvän koulun. Leena-koulun oppilaista lähes kaikki ovat päässeet siirtymään kansallisten kokeiden jälkeen toiselle asteelle.

KOULUPÄIVÄN PÄÄTTEEKSI OSTOSRETKELLE

Kun koulupäivä päättyy, lähdän **Twilumban** kanssa kolmipyöräisen moottoripyörän (bajaj) kyydissä ostoksille. Twilumba on seitsemännellä luokalla ja odottaa kansallisten kokeiden tuloksia. Hänen koulutustaan ovat tukeneet suomalaiset **Terhi** ja **Sanna**. Toisen asteen koulut ovat yleensä sisäoppilaitoksia, joten monenlaista tarvitaan.

Ostosretkemme jälkeen Twilumba pesee koulupukunsa kuten lähes joka päivä ja auttaa kotitöissä. Hän siivoaa,

*"Mama Hellen ja minä
uskomme koulutukseen."*

kastelee puutarhassa, tiskaa ja auttaa ruuanlaitossa. Lauantaina on omien vaatteiden isompi pyykki. Sunnuntaina Twilumba, mama Hellen, talonmies Benedict, mama Pita ja lähes kaikki tansaniaalaiset menevät kirkkoon.

Rakastuin Tansaniaan ja afrikkalaiseen elämänmenoon jo ensimmäisellä matkallani 30 vuotta sitten. Leena-koulu on ollut minulle Tansanian hankkeistamme rakkain. Ystävyytemme Karkun sosiaali- ja terveysalan opettajien ja tansaniaalaisen yhteistyökumppanimme, Sawa Wanawake Tanzanian kanssa on ollut antoisaa ja olemme oppineet toisiltamme paljon.

Olen ollut jo kymmenen vuotta terveydenhuollon opettajan työstäni ja hankkeista eläkkeellä, mutta palaamme mieheni **Pertin** kanssa Tansaniaan lähes joka vuosi. Meille tärkeitä ovat ystävät, afrikkalainen kulttuuri ja luonto.

LEENA SEPPÄNEN (taulu 1858), teksti ja kuvat

Huolto pelaa. Lauantai on pyykkipäivä.

Huvimajalla. Leena Seppänen, Hellen Nkalang'ango ja Pertti Seppänen tutustuvat koulun huvimajaan.

Kansansävelmiä. Haminalaiset Susanna Apo-Syrjänen sekä Justiina ja Voitto Syrjänen huolehtivat kesäseurojen musiikillisesta annista ja virsien säestyksestä. Kuvassa Justiina ja Susanna soittavat kannelta, Voitto kontrabassoa.

“Ihminen on ihminen vain toisten kautta”

DIAKONI MARJO IHALAINEN MUISTUTTI ELÄMÄNPUUN HOITAMISESTA JA KARSIMISESTA KESÄSEUROISSA LIIKKALASSA.

Loppukesän viileys tuntuu iholla. Kosteaa metsikkö tuoksuu öisen sateen jäljiltä. Aamupäivän rauhaisan tunnelman voi aistia.

– Jo 45 vuotta täällä Liikkalassa on järjestetty kesäseuroja, Mänttärin Sukuyhdistyksen valtuuskunnan puheenjohtaja **Olli Sipilä** (taulu 10775) sanoi avatessaan perinteisen suvitapahtuman.

Valtuuskunta teki päätöksen kesäseurojen järjestämisestä kokouksessaan huhtikuussa 1977. Sitä ennen seuroja on pidetty Mänttä-

rinnmäen taloissa.

Viime vuosi päätti koronapandemian aiheuttaman tauon kesäseurojen historiassa. Edelliset seurat järjestettiin kesällä 2019, jolloin Kouvolan Liikkalan Heinäkalliolle sukumuseon aitan katveeseen kokoontui noin 60 henkilöä.

Tällä kertaa heinäkuun lopun kesätapahtuma kokosi yhteen lähes 30 ihmistä.

VANHAN SUKUPUUN KIEKKO HERÄTTI MUISTOT

Viime kesän seuroissa puhuja ja kuulijat kuuluivat samaan joukkoon.

– Vähän aikaa sitten siivosin edesmenneen äitini tavaroita ja löysin yhdestä laatikosta puukiekon, johon oli tussilla piirretty vanha Mänttärin suvun sukupuu ja puumerkki, diakoni **Marjo Ihalainen** (taulu 3779) Anjalankosken seurakunnasta sanoi.

Kiekko oli sahattu todennäköisesti Liikkalan Mäkelän talon pihapiiristä vuonna 1972 kaatuneen niinipuun eli metsälehmuksen oksasta.

Ihalainen muisteli katselleensa vanhaa sukupuuta koko lapsuutensa ja nuoruutensa ajan.

– Jokainen aamu oli omanlaisensa, kun ikkunasta avautui maisema Mänttärinmäelle päin.

PUUSTA TULI VERTAUSKUVA KANSASTA

Metsälehmuksen kiekkoa katsellessaan Ihalainen mietti puiden merkitystä.

– Raamatun luomiskertomuksen ensimmäisessä jakeessa kerrotaan, että Jumala loi hedelmäpuut ja antoi niiden hedelmät ihmisten käyttöön yhtä lukuunottamatta. Sen puun hedelmät koituivat ihmiskunnalle kohtaloksi.

Ensimmäinen nimeltä mainittu puu on viikunapuu, jonka lehdillä **Adam** ja **Eeva** peittivät alastomuutensa.

– Myöhemmin tuosta puusta tuli vertauskuva kansasta. Puulla on juuret, runko sekä oksat ja lehdet, jotka voivat kuvata eri sukupolvia.

“YHTEISÖ ANTAA TURVALLISUUDEN TUNTEEN”

Yksi ihmisen perustarpeista on kuulua johonkin yhteisöön.

– Yhteys muihin ihmisiin on yleismaailmallinen. Esimerkiksi Afrikan Botswanassa sanotaan, että ihminen on ihminen vain toisten ihmisten kautta eli ihminen on ihminen vain siinä joukossa, mihin hän kuuluu, Ihalainen sanoi.

Hän muistutti, että yhteisö – on se sitten seurakunta, perhe, suku tai kansa – antaa turvallisuuden tunteen ja tunteen siitä, että

jos ihmiselle jotain tapahtuu, niin joku toinen auttaa.

– Tietysti voi olla yhteisöjä, joissa on myös ahdistavaa, ja yhteisöjä, jotka estävät kasvun. Silloin on hyvä kysyä, olenko minä oikeassa paikassa.

“VERSOJA KARSITTAVA, JOTTA PUU EI KASVA LIIAN SUUREKSI”

Ihalainen vertasi puiden hoitoa ja oksien karsimista ihmisen henkilökohtaiseen elämään.

Hän matkasi puheessaan Pohjanmaalle, jossa karsi ystävättärensä kanssa omenapuiden vesiversoja.

– Jos ylimääräisiä versoja ei karsi, puusta voi kasvaa liian suuri. Jos ylimääräisiä raakileita ei poista, oksa voi katketa ja hedelmät eivät kasva.

– Toisaalta joskus hedelmiä ei tule kaikesta hoitamisesta huolimatta myöskään omenapuuhun, hän muistutti.

DIAKONIATYÖ KANTAA HUOLTA HEIKOIMMISTA

Papin ja diakonin koulutuksen saanut Marjo Ihalainen oli tällä kertaa sonnustautunut diakonian vihreään virkapaitaan.

Viime vuonna tuli kuluneeksi 150 vuotta maamme ensimmäisen diakonissan – **Matilda Hoffmann** (1845–1921) Viipurin seurakunnassa – virkaan vihkimisestä. Syyskuun alussa vietettiin D-daytä eli diakonian viran päivää.

Myös Mänttärin sukuun kuuluu melko

paljon diakonian viranhaltijoita, joista yhtä tapaamaansa Marjo Ihalainen halusi lopuksi muistaa.

– Viimeiset työvuotensa Liedossa työskennellyt **Naima Mänttäre** (1913–1999, taulu 10785) oli vanhanajan diakonissa. Hän todella kantoi huolta pienimmistä ja heikoimmista, mikä on diakoniatyön tarkoitus.

Kesäseuroissa laulettiin yhteisesti virret “Kiitos sulle, Jumalani” (342) ja “Soi kunniaksi luojan” (462).

HENGELLISIÄ LAULUJA KANSANSÄVELMIN

Sukuseurojen musiikillisesta annista vastasi haminalainen musiikinopettaja **Susanna Apo-Syrjänen** (taulu 1685) yhdessä lastensa Voiton, 15 ja Justiinan, 11, kanssa.

Musiikkiperheen ohjelmistossa oli hengellisiä lauluja kansansävelmien nuoteilla. Instrumentteina kuultiin viulua, haitaria, kanteletta, ukulelea ja kontrabassoa.

Kappaleina olivat “Kesh Jig”, “Schottische Eppegem”, tasa-arvosta ja Minna Canthin (1844–1897) elämänvaiheista kertova “Kantti kestää”, “Kringellek från Siljansnäs” sekä yhteislauluna “Saunavihdat” (“Lapsoset ketterät kotihaasta”).

Tilaisuuden päätteeksi oli tarjolla kahvitarjoilun ja vapaan seurustelun lomassa uudistuneeseen sukumuseoon tutustumista.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat

Samassa joukossa. Diakoni Marjo Ihalainen korosti hartauspuheessaan yhteisöön kuulumisen merkitystä.

Pitkä perinne. Kesäseurot on järjestetty Liikkalan Museomäellä jo 45 vuoden ajan. Viime heinäkuussa paikalle saapui noin 30 ihmistä.

Koronatauko päättyi. – Muutama vuoteen seuroja ei ole pidetty – kiitos maailmaa riivanneen koronapandemian, valtuuskunnan puheenjohtaja Olli Sipilä totesi tervetulosanoissaan.

Ravintolavaunu avautui. Liikkalan VPK-talon puffetti muuntui tilaisuuden lopuksi junan ravintolaksi, jossa kahvin ja piirakan lisäksi keskusteltiin ja luettiin vanhojen Maaseutu-lehtien kopioita. Kuvassa Vesa Vainio (vas.), Veino Vakkari ja Hannu Vakkari.

Liikkalan asemasta riittää muistoja

KOTISEUTUILTAPÄIVÄSSÄ MUISTELTIIN LAULUIN JA TARINOIN HAMINAN JUNARATAA, JOLLA OLI ISO MERKITYS KYLÄYHTEISÖLLE.

"Junnailijan pilli ilimoo jo viiksi, ilimoo jo viiksi!" Raotakylykukko kiskoloilla viiksi, Lentävä Kalakukko!"

Laulava kulkuri eli kotkalainen freelance-näyttelijä **Keijo Kumanto** (taulu 3853) johdatteli kitaransa säestyksellä runsaslukuisen yleisön yhteislauluun Kouvolan Liikkalassa viime lokakuun lopulla.

Juna- ja rautatieaiheinen musiikki vei tarinallista kotiseutu-tuokiota eteenpäin kuin kiskot junaa, kulkijaa.

Tilaisuudessa laulettiin kappaleet "Kiskot vievät etelään", "Savon muan Hilima" ("Juna vislas just pois Kouvolasta"), "Lentävä kalakukko", "Menolippu", "Meksikon pikajuna", "Veturi, taksi, valtamerilaiva", "Ukko-Pekka uu-uu", "Lättähattublues", "Teinienkeli" ja "Juna kulkee".

OSTOS- JA ASIOINTIMATKOJA

Maamme rautateiden henkilöliikenteen aloittamisesta tuli

kuluneeksi viime vuonna 160 vuotta, sillä Helsinki–Hämeenlinna-raideyhteys otettiin käyttöön vuonna 1862.

Juna toi ja vei myös liikkalalaisia niin Inkeröisiin, Metsäkylään kuin Haminaan. Henkilöliikenne vuonna 1899 valmistuneella radalla loppui vuonna 1968 ja tavaraliikenne tammikuussa 1984, jonka jälkeen rata purettiin.

Liikkalan asemasta on vuonna 1999 paljastettu muistomerkki sen sijainnin läheisyydessä.

– Aseman merkitys oli aikoinaan suuri koko kylälle ja myös naapurikylille. Tehtiin ostos- ja asiointimatkoja sekä vietiin tavaraa torille myytäväksi, inkeröislainen **Juha Tuomela** (taulu 4026) kertoi.

Tuomela vietti lapsuudessaan paljon aikaa Liikkalan aseman seudulla, sillä hänen isänsä oli Liikkalan aseman asemamies ja isoisa VR:n remonttimies.

– Tavaraliikenteen merkitys Haminan radalla lisääntyi huomattavasti.

tavasti kun Haminan syväsataman kehitys vauhdittui 1930-luvun lopulla. 1930-luvulta pitkälti sodan jälkeen liikenne oli vilkasta. Junia kulki 4–5, parhaimmillaan 8–9 juna kumpaankin suuntaan ja erikseen maitojuna, Tuomela jatkoi.

AATELISHERRA VONTEENI VIERAILI

Tilaisuudessa kuultiin myös muistoja ja kommentteja paikalla olleen yleisön joukosta sekä kuopiolaisen **Reetta Väinäsen** (taulu 15740) välittämiä poimintoja hänen kirjoituksistaan, jotka koskevat Haminan rataa.

Tilaisuuteen toi oman tervehdyksensä Sippolan vonteeni-kuoron puolesta 2007–2009 valittu liikkalainen **Ekke Lekander**.

– Kun Sippolassa kolme miestä kohtaa, niin siinä usein on kaksi vonteeniä, hän kuvaili Vonteenin Valsi -tapahtumasta alkunsa saaneen kotiseutuperinteen laajuutta.

Ensimmäinen vonteeni valittiin vuonna 1993 ja nykyinen vonteeni **Antero Rautiainen** (taulu 9536) on 21. tehtävään valittu. Vonteenin valinnalla kunnioitetaan Sippolan hovin eli kartanon omistajana vuosina 1856–1894 olleen kapteeni ja valtiopäivämies **Aleksander Leonard von Daehnin** (1821–1894) perintöä kartanon viimeisenä von Daehn -nimisenä.

Tapahtuman päätteeksi ensiesitettiin Mänttärin sukulaulun kaikille avoimen sovituskilpailun voittajaversiot videoesityksinä, joiden takana ovat helsinkiläinen Johannes Österlund (taulu 234) ja jyvaskyläläinen **Mikael Sipilä** (taulu 10777).

Iltapäivän aikana yleisö pääsi tutustumaan myös valokuviin, jotka kertoivat Liikkalassa 21.–22.10.1922 järjestetystä kansainvälisestä sotaharjoituksesta.

SUKUYHDISTYS KEHITTYY JA UUDISTUU

Mänttärin Sukuyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja **Minna Mänttari** (taulu 10790) muisteli puheenvuorossaan kuulemaansa tarinaa Liikkalan asemalta.

– Eräs paikallinen mies kovasti kiiruhti asemalle ja pääsikin junalle, joka juuri meni. Hän totesi siihen, että ”hyvä, etten enempää myöhästynyt”.

Puheenjohtaja korosti, että vaikka muistoja ja tarinoita riittää, sukuyhdistys kehittyy ja uudistuu hyvää vauhtia.

– Järjestämme kaikille avoimia tapahtumia, joista yhtenä esimerkkinä ovat kotiseutuilltapäivät ja uutena Mänttari Openfrisbeegolf-kilpailu.

”SETÄ OLII LIKKALAN TOPPAROIKASSA”

Rautatieaiheinen luento kiinnosti liikkalalaista **Risto Kotiranta**, jonka setä Matti Kotiranta työskenteli aikanaan Liikkalan topparoikassa.

– Muistan kouluikäisenä, kun pyöräilimme serkkujeni kanssa viemään iltapäiväkahvieväitä ratatöissä Varkaanahossa olleelle sedällemme. Silloin elettiin 1960-luvun loppua tai 1970-luvun alkua, hän kertoi.

Hän kertoi saaneensa jonkin verran uuttakin tietoa radan historiasta.

– Kävin joskus matkustajajunalla äidin kanssa Haminassa ennen kuin liikenne loppui, vuonna 1963 syntynyt Kotiranta muisteli.

Jo viidennen kerran järjestettyyn kaikille avoimeen kotiseutuilltapäivään osallistui noin 70 henkilöä Kymenlaaksosta, Hämeestä ja Uudeltamaalta.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat

Muistoja riittää. – Muistellaan mitä muistoissa on, Liikkalan aseman ja Haminan radan historiasta kertonut inkeroilainen Juha Tuomela kiteytti kotiseutuilltapäivän osuvasti.

Laulava kulkuri. Tarinaa kuljettivat eteenpäin juna- ja rautatieaiheiset yhteislaulut, joita säesti kitarallaan näyttelijä-laulaja Keijo Kumanto.

Tietoa hakemassa. Liikkalalainen Risto Kotiranta kertoi lähteneensä uteliaisuudesta kotiseutuilltapäivään rautatieaiheisen luennon innostamana.

Nuori kilpailija. Kilpailun yksi nuorimmista osallistujista oli 10-vuotias inkeroislainen livo Nykänen.

Hauska tiimipeli. Aki Korhosen mielestä frisbeegolf on lajina sosiaalinen, jota on mukava pelata ryhmässä.

Ensimmäinen MänttəriOpen yllätti osallistujamäärällään

FRISBEEGOLF-KILPAILUUN OSALLISTUI 75 HENKILÖÄ JA 40 PARI

Suomi on täyttynyt viime vuosina useista uusista frisbeegolf-radoista ja kymmenistä tuhansista heittäjistä. Lajin suosion siivittämänä heitettiin myös ensimmäistä kertaa MänttəriOpen Anjalassa Kouvossa.

Järjestäjät olisivat olleet tyytyväisiä pienempäänkin osallistujamäärään, mutta kisa täyttyi nopeasti ilman suurta markkinointia. Lähtijöitä radalle oli 75 yksilökisassa ja 40 paria parikisassa syyskuisena sunnuntaipäivänä.

Kisa oli kaikille avoin ja paikalla oli myös muita kuin Mänttərin sukuun kuuluvia. Rata sai osallistujilta kovasti suitsutusta ja kehuja niin itse ratana kuin miljöönä.

– Poikkeuksellinen miljöö monipuolisuudellaan. Täällä on metsää, jokimaisemaa, kartanoa ja puistoa, yhtenä kisan ennakkosuosikkina matkaan lähtenyt pyhtäläinen **Miika Hoppania** hehkutti.

LÄHTÖKOHTANA OLI TEHDÄ KYMEN-LAAKSON PARAS RATA

Kisan kilpailunjohtajana toiminut **Teijo Johansson** (taulu 11053) totesi radan olevan yhtä aikaa sekä aloittelijaystävällinen sekä

vaativa. Radan kiertämiseen menee noin pari tuntia ja samalla voi ihailla Kymijoen maisemia ja Anjalan kartanoa.

– Itse rata on vielä aika uusi ja tämän vuoden aikana se on saanut lisää väyliä.

Rata on tehty pitkälti talkoovoimin ja yhtenä talkoolaisena on ollut mukana **Jari Kaukiainen** (taulu 9052).

– Lähdettiin heti siitä, että tehdään Kymenlaakson paras rata. Käyttäjät ovat kehuneet, että aletaan olla lähellä tavoitetta jo nyt, hän kertoi.

ENSIMMÄISESTÄ KERRASTA KOUKKUUN

Mukana kisassa olivat myös **Jere Kujala**, **Aki Korhonen** ja **Jari Makkonen**. Kaikki ovat jääneet lajiin sopivasti koukkuun.

– Ensimmäisen kerran jälkeen piti lähteä heti omia kiekkoja hankkimaan, **Aki Korhonen** kehuu.

Lajia Korhonen kehuu sosiaalisesti lajiksi, jota on mukava harrastaa ryhmässä. Ja sen verran on kilpailuviettä, että kisojakin pitää kiertää. Itse lajia kausalalainen Korhonen harrastaa 3–4 kertaa viikossa.

Anjalan radassa **Jere Kujala** piti muka-

vana ominaisuuksina sen pitkiä väyliä.

– Usein radat menevät metsässä ja hiekkakuopilla, jossa ei ole tällaisia väyliä heittää. Täälläkin on ainakin kolme pitkää väylää, Kujala kehuu.

Kisassa mukana olleella **Jari Makkosella** oli mukaan repullinen kiekkoja. Pari vuotta lajia harrastanut Makkonen valkkasi väylälle ja tuuleen sopivan kiekon. Peltoaukealla napakka pohjoistuuli ottikin kiekkoihin kovasti kiinni, mutta heitoista näki, että lajia on harrastettu enemmänkin.

Yksi kisan nuorimmista osallistujista oli 10-vuotias inkeroislainen **livo Nykänen**, joka kiersi rataa Kujan, Korhosen ja Makkosen mukana. Lajin sosiaalisuuden lisäksi hienous on myös siinä, että kisaäy-dään ryhmässä, joissa kokeneemmat kisaajat voivat opastaa nuorempia ja aloittelijoita.

MänttəriOpen oli livo Nykäsen ensimmäinen frisbeegolf-kilpailu, jota oli odotettu ja jännitetty kovasti.

Äiti **Marianne Nykänen** kertoi, että livo pyöräilee radalle lähes päivittäin heittämään. Pojan jääkiekkoharrastus on saanut frisbeegolfista kovan kilpailijan.

JARMO LEHTOMÄKI (taulu 11020), teksti ja kuvat

Pitkiä heittoja. Jere Kujalan mukaan Anjalan kentällä parasta ovat pitkät väylät.

Talkoomies. Ratahankkeen yhtenä talkoolaisena on ollut Jari Kaukiainen.

TULOKSET:

Mänttären Open -frisbeegolfkisa, Anjala 4.9.2022

Yksilökisat:

Yleinen/Avoim Kilpasarja:

Kolmen kärki CTP-ratkaisun jälkeen
(sijat 3–4 olivat itse kisan jälkeen tasan):

Marko Hoppman, Miika Hoppania ja Kalle Kärkkäinen

Avoim Harrastesarja:

Kolmen kärki CTP-ratkaisun jälkeen
(sijat 1–2 olivat itse kisan jälkeen tasan):

Niko Marttila, Jaime Saartia ja Miika Torniainen

Parikisat:

Yhteinen metrix-rating yli 1 700:

Kolmen kärki CTP-ratkaisun jälkeen
(sijat 2–3 olivat itse kisan jälkeen tasan):

Tuomas Hirvonen – Samuli Lehtonen, Matias Makkonen – Jari Makkonen ja Eelis Vuorinen – Kalle Taskinen

Yhteinen metrix-rating alle 1 700:

Kolmen kärki CTP-ratkaisun jälkeen
(sijat 1–3 olivat itse kisan jälkeen tasan):

Paavo Mäkelä – Niko Marttila, Niko Lassila – Jyri Peltola ja Marko Hoppman – Ville Nieminen

Kisakonkari. Jari Makkonen on harrastanut frisbeegolfia jo kaksi vuotta.

Kisatyylää. Matias Lonka antaa tyliinäyhteensä. (Kuva: Amanda Kaukiainen)

Voittohymyä. Pääkisan voitti Panu Peltola (vas.), toiseksi sijoittui Jari Huovila ja kolmas oli Leena Raudasmaa.

25. sukugolf pelattiin helteisellä Kotojärven kentällä

PANU PELTOLA PUTSASI PALKINTOPÖYDÄN KOKONAISKISAN VOITOLLA, YHDELLÄ ERIKOISKISAVOITOLLA JA PARHAALLA LYÖNTIPELITULOSELLA.

Sukugolf-kilpailun toinen perustaja, Mänttärin Sukuyhdistyksen kunniajäsen **Jorma Mänttari** (taulu 11480) Hämeenkoskelta sai kunnia lyödä järjestyksessään jo 25:n kilpailun avauslyönnin. Hän lähti kiertämään kenttää ensimmäisessä ryhmässä.

Kenttää lähti kiertämään yhteensä 22 pelaajaa. Ennakoon ilmoittautuneiden mukaan tuli yksi jälki-ilmoittautuminen.

– Kilpailuun osallistui kaksi ensikertalaista sukugolf-kilpailussa, **Nina Orttenvuori** (taulu 1388) Porvoosta ja **Olli Sipilä** (taulu 10775) Helsingistä. Se, että saamme vuosittain mukaan ensikertalaisia on kilpailun jatkoon kannalta mukava asia, kilpailunjohtaja **Aki Huovila** (taulu 2009) kertoo.

Mänttärin Sukuyhdistyksen valtuuskunnan puheenjohtajana toimivalle Olli Sipilälle sukugolf-kilpailu oli myös ylipäätään ensimmäinen kilpailu, johon hän on osallistunut jo vuosia jatkuneen golfharrastuksensa aikana.

VAIHTELEVA JA MONIPUOLINEN KENTTÄ

Kilpailu käytiin kokonaisuudessaan helteisessä kesäsäässä.

– Kaikilla oli hyvä fiilis ja pelaajat tykkäsivät pelata Kotojärven vaihtelevalla Puistokentällä, joka on ollut jo parikymmentä vuotta 18-väyläinen. Pelaajilla kului vettä kierroksen aikana, Aki Huovila jatkaa.

Kilpailukentällä oli muutamia korkeita ylämäkiä, jotka lyötiin par 3:lla korkealle ylös. Muutama väylän vaikea jakso toi haastetta kilpailuun takaisin alkupuolella. Se näkyi myös tuloslistoissa viivoina ja yhdeksikköinä.

– Kovimmat pelaajat, jotka osaavat lyödä, hoitavat kentän kuin kentän, Aki Huovila pohtii.

Hänen mukaan erityisesti kentän takaysillä eli jälkimmäisillä yhdeksällä väylällä riitti käveltävää väylien välillä.

– Joku tuumasikin, että olisi voinut olla ensin raskaat väylät ja lopuksi olisi voinut ottaa kevyemmin. Kisakierros aina väsyttää lopuksi, Huovila hymähtää.

– Pääsimme näkemään ensimmäistä kertaa sukugolfin historiassa, kun eräs toinen ryhmä löi yhdellä par 4 -väylällä kaksi lyöntiä alle väylän ihannetuloksen, hän jatkaa.

Kilpailun tulostaso oli kova sillä 22 pelaajasta puolella oli tulok-

sena yli 30 pistettä. Kilpailu käytiin pistebogey-kilpailuna.

Kilpailun voitti **Panu Peltola** (taulu 4929), joka otti myös lähimmäs lippua -erikoiskilpailun voiton väylällä 3 selvitti kierroksen parhaalla lyöntipelituloksella eli 80 lyönnillä. Toiseksi sijoittui Jari Huovila (taulu 2008) ja kolmas oli **Leena Raudasmaa** (taulu 9099). Kisan toisen erikoiskilpailun, paras draivi, voitti **Leila Huovila** (taulu 2008), jonka avauslyönti väylällä 13 kantoi 220 metriä.

PALKINTOPÖYTÄ NOTKUI JA INNOSTI CADDIEMASTERIAKIN

Juhlakilpailun palkintopöytä notkui niin golf-aiheisia tuotepalkintoja kuin suku tuotteitakin.

– Kotojärven Kartanogolfin caddiemasterikin tuumasi, että nämä palkinnot olisivat hänetkin houkutelleet mukaan kisaan, Aki Huovila naurahtaa.

Palkintojenjaon yhteydessä kilpailun toinen perustaja ja kisan vanhin osallistuja Jorma Mänttari muisteli sukugolf-kilpailun syntyä. Hän oli kiertänyt pelaamassa yhdessä **Timo Huovilan** (1935–2020, taulu 2007) kanssa, kun kaksikko keksi alkaa järjestää sukugolf-kilpailua.

– Isä aloitti golfin harrastamisen noin kymmenen vuotta sitten ennen ensimmäistä sukugolf-kilpailua, Aki Huovila kertoo.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti

TULOKSET

25. SUKUGOLF-KILPAILU

Palkitut: 1. Panu Peltola 37 pistettä, 2. Jari Huovila 34 pistettä, 3. Leena Raudasmaa 34 pistettä

Lähimmäs lippua: Panu Peltola 1,80 metriä

Pisin draivi: Leila Huovila 220 metriä

Paras lyöntipelitulos: 1. Panu Peltola 80 lyöntiä 2. Kari Knuuttila 84 lyöntiä

Kokonaiskisa:

1. Panu Peltola (KGV) 37 pistettä
2. Jari Huovila (GPi) 34 pistettä
3. Leena Raudasmaa (TGK) 34 pistettä
4. Virpi Markkanen (KGV) 33 pistettä
5. Leila Huovila (GPi) 32 pistettä
6. Timo Ukkola (KosG) 32 pistettä
7. Vertti Huovila (KkG) 32 pistettä
8. Kari Knuuttila (LG) 31 pistettä
9. Esko Solaranta (KanG) 31 pistettä
10. Timo Koivu (KG) 31 pistettä
11. Nina Orttenvuori (PBG) 31 pistettä
12. Aki Huovila (KkG) 28 pistettä
13. Leena Leppälä (SGR) 28 pistettä
14. Jorkka Terkko (KGV) 27 pistettä
15. Tarja Solaranta (KanG) 26 pistettä
16. Olli Sipilä (KaaG) 24 pistettä
17. Kimmo Palmu (KyG) 23 pistettä
18. Petri Huovi (LaG) 23 pistettä
19. Jorma Mänttari MeG) 21 pistettä
20. Jari Leppälä (SGR) 20 pistettä
21. Pekka Sipilä (RanG) 17 pistettä
22. Jarkko Währn (HyG) 16 pistettä

Huikkea avaus. Kilpailun toisen erikoiskilpailun, pisin draivi, väylällä 13 voitti Leila Huovila, jonka avauslyönti kantoi 220 metriä. Kuvassa Leilan swingi-näytettä.

Olli Sipilä

Vaihteleva kenttä. Kotojärven Kartanogolfin 18-väyläisellä puis-tokentältä löytyy jyrkkyyseroja. Kuvassa Jorma Mänttari (vas.) ja Pekka Sipilä.

Aki Huovila

Naisnelikko. Kolmas lähtöryhmä oli naisten ryhmä, jossa pelasivat Nina Orttenvuori, Leena Leppälä, Tarja Solaranta ja Leena Raudasmaa.

Petri Huovi

YRITTÄJÄSIVUT

**Parturi
Tarja Puhakka**
045 269 7889
3492

T:mi Pihatimpuri
Laukkoski
www.pihatimpuri.fi
14495

Koulutettu hieroja Jari Lampinen
KUNTO-MEKKA
Pallokentäntie 4, 45700 Kuusankoski
P. 050 5680404
8006

Maansiirtotöitä kaivurikuormaimella
Urakoitsija
HANNU HARJU
Okansuora 19 46900 Inkeroinen
0400 854 489
6234

16- ja 19-paikkaiset
pikkubussit tilausajoon
Ma-Sa Lines Oy
P. 040 565 9623
www.masalines.fi
2852
7796

**LVI-APU
KILPINEN KY**
040 566 777
2842

KIVELÄN MERIKALA
Kyminsuuntie 187, 48600 Kotka
puh. 05 260 6773
9200

Turvetuotannon, metsäalan ja
maanrakennusalan palvelut.
Hakemyynti
PJ TURVE
Petri Jussila
Palosentie 382 A, 46710 SIPPOLA
0400 550 917
2915

**KONEURAKOINTI
J. LEHTOMÄKI**
040 779 4549
11020

**Kengitys- ja ohjastajapalvelut
T:mi Kari Venäläinen**
040 5839 536
2849

HAKAHUOLTO Oy
Puomikuja 5 49400 Hamina
05 344 8500
32

**KOIVISTON
autokoulu**
Sibeliuskatu 24 HAMINA
0400 554 104
info@koivistonautokoulu.fi
www.koivistonautokoulu.fi
3201

**RADALLA
RESORT**
Majoitus - ravintola - kokous- ja
juhlapalvelut Iitin Urajärven rannalla
www.radallaresort.fi
Uimarantie 1, 47400 Kausala
6409

Valaisimien erikoisliike
VALOHUONE
Salpausselänkatu 27 45100 KOUVOLA
p. 05 3117 177, fax. 05 3117 175
valohuone@valohuone.fi
www.valohuone.fi
10518

HITSAUSTARVIKKEET
MIG.TIG.PLASMA.LASER.
LADEK WELDING
P. 0207 300 300 www.ladek.fi
e-mail: ladek@ladek.fi
4089

Tres Hombres Consulting Group Oy
trescon.fi

• laatu- ja johtamisjärjestelmät
• tuoteturvallisuus ja CE-merkintä
• vastuullinen liiketoiminta

**Parturi-Kampaamo
ADELE**
Kouvola
7980

TOIKAN KULJETUS
Hamina
11927

**RAKENNUSLIIKE
KALEVI SUNTIO OY**
MÄKELÄNKANKAANTIE 1, 49490 NEUVOTON
www.suntiorakentaa.fi
11488

keittiö-, wc-, pesuhuone-, sauna- ym. remontit
**RAKENNUS JA SANEERAUS
S.LEHTOMÄKI**
46750 Liikkala p. 0500 936 020
www.slehtomaki.fi
11020 VTT:n vedeneristysertifikaatti

**TEPPOSEN
KUKKA**
JA HAUTAUSTOIMISTO
Sibeliuskatu 25, Hamina, puh. 05 344 4460
KEVÄT
JOKA PÄIVÄ
9-18 9/11-15
11953

Vihanneksia
J & A MÄKELÄ
Ilvesvuorenkatu 11, 01900 Nurmijärvi
Puh. 09 825 0401
12610

JM pipeline
Jalmari Mänttari
Puh. 040 1697 447
2186

Rakentaja, kunnostaja, korjaaja, kaikkea mitä tarvitset sähköstä ammattitaidolla.

SIPPOLAN SÄHKÖ JA KONE
46710 SIPPOLA
veli.lonka@sippolansahkojakone.fi
P. 040 588 6106

643

Tikankatu 3 Karhula
puh. 05 340 0360
www.sportpiste.fi

9182

2849

LEISTIN LEIPOMO
Vanha Sutelantie 47, Kotka
puh. 05 2601 040
Leivonnaiset tuoreina leipomosta
ma-pe 6-17, la 6-12

7391

**KONEURAKOINTI
T. ANTTILA**
0400 771 320

25

KONERAUTA TAAVETTI
Kauppakatu 20
53500 Taavetti
Puh. 05 417 1131

1850

**Koulutettu hieroja
Mirkka Vakkari**
Pohjola-talo, Kouvola
www.olokulma.fi

1663

VEDINMESTARIT
05 368 4412

2431

**ONKO TÄSSÄ SINUN
YRITYKSESI
MAINOSPAIKKA?**
Ilmoitusmyynti Kaisu Venäläinen
+ 358 400 552 235
ilmoitukset@niinipuu.fi

TUIJAN KUKKIS
Kukka- ja lahjavara-kauppa
Tuija Kahilampi
tuijakahilampi@outlook.com
Kauppakulma, Isoympyränkatu, Hamina
040 741 1327, tuijankukkis.ekukka.fi

9285

Metson tila
Hieronta Majoitus Juhlat Kokoukset
Terhi 040 758 2025
Hovintie 15, Metsäkylä
www.metsonmajoitus.fi

15748

MOKKAMESTARIT
on Tamperelainen Kahvipaahtimo
Kuukuja 8 E, 33420 Tampere
Tehtaanmyymälä ark 9-17
Puh. 03 253 01 45
www.mokkamestarit.fi

5840

**KYMEN
BETONILEIKKAUS**
Somerotie 5, KOUVOLA
05 3753 660, 0400 653 038
Tiili- ja betonirakenteiden timantti-
poraukset, sahaukset ja purkutyöt.

1247

Jalon Mylly Oy
Liikkalantie 820, Liikkala
Puh. 0400 559 491 www.jalonmylly.fi
Vehnä-, ruis- ja ohrajauhot,
ryynit ja hiutaleet
Soita ja kysy lisää.

4844

**Kuntohoitaja
Anne Vakkari**
Juholanmäentie 23, 46800 Myllykoski
Puh. 045 678 1263

1665

kattopellit seinäpellit ikkuna- ym. pellit
vesikourut tikkaat lumiesteet kävelysillat

KYMEN PELTIRAKENNE
Mäyrämäenpolku 2 MYLLYKOSKI
puh. 05 3635 341
kymenpeltirakenne@gmail.com
www.kymenpeltirakenne.fi

280

Ravintola PORTINPIELI
Mirja Koivu
Hamina
05 374 7878

12871

Merikon
010 439 6800
040 5003 444
Informaatiopalveluja
www.merikon.fi

5283

MYLLYKOSKEN LASI KY
Jästerintie 1 Myllykoski
P. 05 3636 071 F. 05 325 4819
IKKUNA-, ERISTYS-JAKUVIOLASIT, PELLIT, TURVAURAT
AUTOJEN JA TRAKTOREIDEN LASIT, ASENNUSPALVELU
TAIDE- JA ASKARTELUTARVIKKEET, KEHYSTYSTYÖT
www.myllykoskenlasi.fi

8394

**Kuljetusliike
KARI POLVELA**
Eerolansuorantie 119
33680 Tampere
03 3600 940 0400 635 358

7041

**GRILLIRAVINTOLA
HERKKULES**
Apetta ja kahvia
PORVOO

11020

Tienlanaukset Lumenauraukset
JORMA AULIN
17500 Padasjoki
0400 354 608

2149

**RAKENNUSLIIKE
Ismo Liikkanen Ky**
Rakentaminen ja kuljetuspalvelut
Liikkasentie 38 49660 Pyhältö
Puh. 0400 358 738, 05 3551 176
11898 Fax. 05 3551 156

Purjehdukset aidolla suomalaisella kaljaasilla
Suomenlahdella. Perhejuhlat, leirikoulut,
rippileirit, saunailta, yritysperjehdukset

M/aux VIVAN Kotka
www.vivanyhdistys.com
sepevanhanen.vivan@elisinet.fi

9369

JUVEKIM
ANTIKVARIAATTI ARWO PAPERI
Avoinna ti-ke-to 12.-18.00.
OSTAA/MYY KIRJOJA JA KERÄILYTAVARAA.
LÄNTINEN PITKÄKATU 26, TURKU
P. 0400 527 382 www.juvekim.fi

15934

**METSÄKYLÄN
AUTOMETALLI**
Raine Eerola P. 0400 657 617
Mesänumentie 251, 49540 Metsäkylä
www.metsakylanautometalli.syhi.fi

3717

HAMINA TRAILER
Teollisuuskatu 20
49400 Hamina
05 3448 480

12095

KOUVOLAN HAMMASASEMA Oy

Erikoishammasteknikko **SATU OKSANEN**
Kauppakeskus Hansa, Keskikatu 4, Kouvola, käynti ulkokautta Keskikadulta
Kenraalintie 4, Myllykoski
Ajanvaraus:
www.kouvolanhammasasema.fi

10440

LAVARAKENNE RAUTAHEIMO KY

Metsäkylä

1765
4670

Muutot ja kuljetukset JYRKI PAKKANEN

Kouvola 040 716 0603
www.jyrkipakkanen.fi
Myös pianot, flyygelit, kassakaapit
ja muuttolaatikkovuokraus

11674

NETTIPOUOTI VILLANELLA

www.villanella.fi
www.facebook.com/
asustekauppa.villanella/
asustepuoti.villanella@pp.inet.fi

2791

KONETYÖ S. HALONEN

Traktorikaivuutyöt, sade- ja salaojatyöt,
piha- ja puutarhatyöt, Kurottajapalvelut
Kiinteistöjen konetyöt

Soitellaan

0400 151 590

328

Anjalankosken JUHLA- & HAUTAUSPALVELU OY

Sairaalanakaari 3 A, 46860 Keltakangas
Puhelin 0400 354 477

www.anjalankoskenhautauspalvelu.fi

70269

LVI-alan ykkösen HAMINAN VESIJOHTOLIIKE PENTTILÄ

Teollisuuskatu 26, HAMINA
P. 05 3448 840

13923

LOUNASKAHVILA

PULLAPISTE

Torikeskus, Jyväskylä

014 613 511

12783

KYMEN VUOKRAHALLIT

Toni Mänttari
040 776 4691

4851

TAKSI Klemola

Hamina
0400 553 555

456

Haminan Autoapu

Huollot/kolarikorjaus/maalaus
Ilmastointilaittehuolto, Muovikorjaus
Korjaamotie 12, 49400 Hamina
puh. 05 353 5400

4634
15148

Paikalliselta toimittajalta

- ◆ Hiekoitussepelit Myös astioiden täyttöpalvelu
- ◆ Kalliomurskeet ja -sepelit
- ◆ Kuljetus- ja kuormauspalvelut
- ◆ Nosturiauto- ja nostokorityöt

J. TOIKKA

Tilaukset ja tiedustelut (05) 363 4415, 0400 251 007

jarmotoikka.fi

4451

Mestarin Soppi

Lasermerkkausta, tampopainantaa
Taka-Toivakantie 45, 41410 Kankainen
040 744 3437
kotiranta.kari@gmail.com

13414

Eräliike RIISTAMAA

Tapiontie 2, 45160 Kouvola
P. 05 375 0288. Ma-pe 10-17
Oravannahkatori 1, 02120 Espoo
P. 09 4110 1290 Ma-pe 11-18
www.riistamaa.fi

680

Kampaamo Arja Metsäketo

Avoinna: ma-pe 9-17
Illat ja viikonloput sopimuksen mukaan.
Kuusitie 16 45610 KORJA
P. 040 5411 189

439

HALLITUSKADUN HAMMASLÄÄKÄRIASEMA

Hammaslääkäri Ilkka Anttila

Implantti- ja nukutushoidot, proteesit,
perushammashoidot, zoom-valkaisu

Hallituskatu 13-15 A, 45100 Kouvola,
www.halham.fi puh. (05) 375 4790

3488

Telementit.fi

Tiloja arjen elämyksille.

6409

KULJETUKSIA vuodesta 1948 alkaen

ARPOSALO

Kytöahonkuja 9, 46800 Myllykoski
Puh/fax 05 3656 045
040 512 1590 /Vesa Arposalo

4091

ALUETOIMINTAA

Maisemia ihailmassa.
Sisko Aalto (vas.), Atte Helminen, Sole Viljanen ja Heli Kuisma Nuuksion kansallispuiston Maahisen kierroksen näköalatasanteella.

Uudenmaan Mänttärät retkeilivät

ESPOO. Uudenmaan Mänttärät tapasivat Nuuksion kansallispuistossa Espoossa viime lokakuun alussa.

Retkijoukko tutustui aluksi luontokeskus Haltiaan, jossa muun muassa halattiin puita Aivoliiton ja Folkhälsanin Lataa aivosi luonnossa -näyttelyssä.

Yhteisen kahvitaukion jälkeen retkeläiset siirtyivät nauttimaan syksyisestä luonnosta kahden kilometrin mittaisella esteettömällä Maahisen kierroksella.

Rengasreitit kohokohta oli näköalatasanne, jolta avautuivat maisemat Nuuksion Pitkäjärvelle ja järviylängön kumpuileviin metsiin.

– Olemme retkeilleet Nuuksion kansallispuiston pohjoisosassa. Täällä etelämmässä harvemmin, espoolaiset **Sisko** ja **Seppo Aalto** (taulu 10356) kertoivat.

Espoolainen Sole Viljanen (taulu 3986) houkutteli retkelle mukaan helsinkiläisen siskonsa Seija-Leena Rantalalan (taulu 3985).

– Tämä oli ensimmäinen kerta, kun olemme Nuuksiossa, he kertoivat. Retkelle osallistui 12 henkilöä.

Pirkanmaan Mänttärät näkyvät messuilla

Messuilua. Pirkanmaan Mänttäreiden yhteyshenkilö Päivi Lampinen päivysti Mänttärin Sukuyhdistyksen ja Niinipuu-lehden osastolla Sampolan sukututkimuspäivässä Tampereella.

striaattiin Tampereen seudun työväenopiston YouTube-kanavalle, jolla kävi parin päivän aikana noin 600 kävijää. Tietoturvasuojasyistä johtuen tallenteet eivät ole enää katsottavissa.

Mänttärin Sukuyhdistys ja Niinipuu-lehti osallistuivat tapahtumaan toistamiseen. Yhteisosastolla päivystivät Pirkanmaan Mänttäreiden yhteyshenkilöt **Anne Kalliola** (taulu 7514) ja **Päivi Lampinen** (taulu 7508).

Sukututkimuspäivän järjestää Tampereen seudun sukututkimusseura yhteistyössä Tampereen seudun työväenopiston kanssa.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943) teksti ja kuvat

MÄNTTÄRIN SUKUYHDISTYS ry

PL 2, 46901 Inkeroinen
manttari@niinipuu.fi
Jäsen- ja osoiterekisteriasiat: 0400 552 235
Marko Wahlström
www.niinipuu.fi
Pankkitili: FI18 5200 0650 0017 50

HALLITUS

Puheenjohtaja: Minna Mänttärä,
Sippolantie 717 B, 46710 Sippola,
+ 358 50 302 9220,
minna.manttari@niinipuu.fi

Varapuheenjohtaja: Sami Porkka,
Saverontie 390 b as 1, 45460 Savero,
+ 358 400 558 597, sami.porkka@niinipuu.fi

Sihtööri: Maija Vanhala, maija.vanhala@niinipuu.fi

Taloudenhoitaja: Sari Riivari
Valkjärventie 112, 49540 Metsäkylä
+358 40 848 3169, sari.riivari@niinipuu.fi

Nuorisotoiminta: Eetu Pesu
Facebook: @eetupesuu, eetu.pesu@niinipuu.fi

Projektitehtävät: Ari-Pekka Puhakka,
Rautakorventie 63, 46800 Myllykoski,
+ 358 400 430 068, ari-pekka.puhakka@niinipuu.fi

VALTUUSKUNTA 2020 - 2024

Puheenjohtaja:
Olli Sipilä (taulu 10775),
Suunnittelijankatu 4 B 41, 00880 Helsinki
+ 358 40 543 1480, olli.sipila@niinipuu.fi

Varapuheenjohtaja: Terhi Ruotsalainen
(taulu 11484), Lappeenranta
+ 358 40 777 1768, terhi.ruotsalainen@niinipuu.fi

Jäsenet

Daniel Borshagovski, Tukholma (taulu 4386)
Mia Berlin, Helsinki (2957)
Atte Helminen, Vantaa (2319)
Simo Kantele, Helsinki (6936)
Amanda Kaukiainen, Kotka (4021)
Annariitta Kottonen, Kauniainen (13 259)
Päivi Lampinen, Tampere (7508)
Lauri Lehtomäki, Hamina (11022)
Arto Mänttärä, Kouvola (11496)
Anne-Riitta Mänttärä, Jyväskylä (3926)
Esa Mänttärä, Espoo (10790)
Marja-Riitta Mänttärä, Kotka (2948)
Markku Mänttärä, Hämeenlinna (7531)
Pekka Mänttärä, Hamina (2186)
Roy Mänttärä, Helsinki (3916)
Tuomas Mänttärä, Helsinki (3978)
Markku Pakkanen, Kouvola (2852)
Pekka Päivärinne, Lahti (1139)
Anna-Leena Riitaoja, Espoo (10794)
Sari Riivari, Hamina (8087)
Kari-Matti Sahala, Pornainen (14495)
Marja-Leena Vainio, Kouvola (3835)
Ilkka Varmavuo, Lahti (9701)
Jyrki Venäläinen, Hamina (2847)
Reetta Väänänen, Kuopio (15740)
Iina Wahlström, Loimaa (1943)

Mitä teille nyt kuuluu?

*Sukupolvi
kerrallaan
olemme vastuussa
kodistamme.*

- Eila Korjala

Olen tutkinut mielenkiinnolla Koti-Sippola -kirjaa ja ihastellut sen tarinoita. On hyvä, että ne kirjoitettiin talteen ennen kuin inhimillinen muisti pääsi haurastuttamaan niitä. Kirja on tärkeä jo sen sisältämien tarinoiden vuoksi, mutta myös sen tähden, että me niiden tarinoiden kautta ymmärrämme, miten lyhyen ajan kukin sukupolvi on vastuussa elinympäristöstään, kodistaan. Siellä, missä ilmapiiri, kulttuuri, tavat ja ennen kaikkea kieli ovat läheisiä, ensimmäisinä opittuja, siellä ihminen on kotona.

Muistan, miten kerran ilahduin, kun kuulin maailmalla seuraavanlaisen keskustelun:

- Mennää jonnee.
- Minne jonnee?
- Emmiä tiiä, minne jonnee, sikshää miä kysyin.

Sukupolvi kerrallaan olemme vastuussa kodistamme. Nyt on meidän vuoromme. Tiedämme, ettei kaikki uudistus ole kehitystä. Meillä pitäisi olla viisautta erottaa, mikä on ydintä ja mikä kaarnaa, mikä on olennaisinta ja ehdottomasti säilytettävää.

”REVI VAROEN VANHAA, RAKENNA VIISAASTI UUTTA.”

Tietenkään menneeseen ei voi palata ja paljon arvokasta ennen kaikkea ihmisten arvomaailmassa on menetettykin uusien tuulien ja kehityksen myötä, mutta olemme joutuneet toteamaan senkin, että vanhat toimintamallit eivät ole sopineet uusiin kehyksiin. Monen asian kohdalla on ollut pakko sanoa, että entiseen ei voi palata. Mutta muistella sitä voi – ja ottaa opiksi niistä selviytymistarinoista, joita mennyt maailma ja meidän kotiseutumme on tulvillaan. Ei ole väärin sanoa, että ennen ihminen oli vahvempi. Oli pakko olla. Ei ollut yhteiskunnan tukitoimia tai kriisiapua. Mutta oli aito naapuriapu, jota nyt kutsutaan yhteisöllisyydeksi.

Mutta sekin pitää paikkansa, että mennyt on aina elämän matkassa mukana, niin kuin tulevakin on salatulla tavalla läsnä jo nyt. Muutokset ovat olleet nopeita meidän kylissämmekin. Kuinka moni muistaa, että Sippolassa Alaportilla oli porttivaardin talo ja sieltä käsin valvottiin liikennettä? Oli aika, jolloin pitäjän nimismies asui Saittaralla. Sippolan ja Ruotilan välisellä tieosuudella oli seitsemän veräjää, joten oli viisasta ottaa matkalle mukaan veräjän aukaisija. Veräjät olivat välttämättömiä, koska karjaa laidunnettiin metsäniityillä.

Sotien jälkeen Sippolasta pääsi linja-autolla tunnin välein Kouvolaan. Ja joka päivä meni auto myös Kotkaan ja Haminaan – ja tuli takaisin.

Suurin muutos on mielestäni ollut se, ettei enää järjestetä yhteisiä tilaisuuksia. Televisio taitaa ohjailla harrastuksiamme.

Suku tarvitsee kokoontumisen riemua. On suurenmoista tavata usein ja kysellä: ”Mitä teille nyt kuuluu?”

EILA KORJALA (taulu 8562)

Kirjoittaja on Niinipuu-lehden toimittaja.

— TUOMAS MÄNTTÄRI 2023 —

Sukututkijoiden etätapaaminen tiistaina 11.4

Mänttärin Sukuyhdistys aloittaa säännölliset ja avoimet verkko-tapaamiset kansallisena sukututkimuksen päivänä tiistaina 11.4. kello 18–20. Tapaamisessa on mahdollisuus kysyä suvusta sekä keskustella asiantuntijoiden kanssa suku- ja historiantutkimuksesta. Linkki etätapaamiseen löytyy osoitteesta www.niinipuu.fi.

Valtuuskunnan kokous lauantaina 15.4.

Valtuuskunnan kokous pidetään Lahden Hiihtomuseon yhteydessä toimivan ravintola Voiton Salpausselänkatu 8) auditoriossa lauantaina 15.4. kello 14–16. Kokous pidetään läsnäolien, mutta kokoukseen voi osallistua myös etänä. Ennen kokousta ohjelmassa on vierailu Hiihtomuseossa kello 11–13 ja buffet-lounas.

Sukumuseo avoinna torstaina 18.5.

Sukuyhdistyksen ylläpitämässä sukumuseossa (Asemankulma 3, Liikkala) pidetään ovet avoinna kansainvälisen museopäivän kunniaksi torstaina 18.5. kello 10–17.

Sukumuseo avoinna lauantaina 10.6

Sukuyhdistyksen ylläpitämässä sukumuseossa (Asemankulma 3, Liikkala) pidetään ovet avoinna valtakunnallisen Avoimet kylät -tapahtuman kunniaksi lauantaina 10.6. kello 10–17.

Kesäseurat Kouvolan Liikkalassa sunnuntaina 30.7.

Perinteiset sukuseurat pidetään Museomäellä Kouvolan Liikkalassa sunnuntaina 30.7. kello 13–15.

Mänttären Open -fribakisat Anjalassa lauantaina 5.8.

Ankkapurha Disc Golf Club järjestää yhdessä Mänttärin Sukuyhdistyksen kanssa kaikille avoimen Mänttären Open -frisbeegolfkilpailun Ankkapurha Disc Golf Parkin 20-väyläisellä kentällä Kouvolan Anjalassa lauantaina 5.8. kello 10–17. Ilmoittautuminen (ja tulospalvelu) järjestetään Discgolfmetrixissä. Lisätietoa voi kysyä sähköpostitse osoitteella manttariopen@gmail.com. Yksilökisat starttaavat heti aamulla, parikisat heitetään iltapäivällä. Sarjat: juniorit alle 15 vuotta, yleinen/avoin kilpasarja, naiset, avoin harrastesarja, M50, M70 ja parikilpailut. Järjestäjä pidättää oikeuden yhdistää sarjoja tarvittaessa. Kolme parasta jokaisessa sarjassa palkitaan.

Sukugolfkisa Vääksyssä lauantaina 2.9.

Jo 26. sukugolf-kilpailu järjestetään Kanava Golfin kentällä (Tehtaantie 3) Asikkalan Vääksyssä lauantaina 2.9. Pelimuotona pistebogey, lisäksi erikoiskilpailut. Lähdöt kello 11 alkaen. Kilpailumaksu on 40 euroa, joka sisältää osallistumisoikeuden ja tulospalvelun. Ilmoittautumiset ensisijaisesti sähköpostitse osoitteella sukugolf@niinipuu.fi 27.8. mennessä. Mukaan

mahtuu 28 ilmoittautunutta; paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.) Ilmoittautua voi myös Aki Huovilalle puhelimitse numerolla 050 530 5171 tai Petri Huoville puhelimitse numerolla 040 593 4044.

Valtakunnalliset kotiseutupäivät Kotkassa 8.–10.9.

Suomen Kotiseutuliiton valtakunnalliset kotiseutupäivät järjestetään

Kotkan uudessa tapahtumakeskus Satama Areenassa. Mänttärin Sukuyhdistys ja Niinipuu-lehti osallistuvat tapahtumaan yhteisosastolla.

Kuulutko sukuuni -messutapahtuma 7.–8.10.

Vantaan Seudun Sukututkijat ry. järjestää perinteisen Kuulutko sukuuni -messutapahtuman Vantaalla. Suomen suurin sukutapahtuma.

Uudenmaan Mänttären Fazerille lauantaina 14.10.

Uudenmaan Mänttären vierailevat Fazerin makeistehtaalla (Fazerintie 6) Vantaalla lauantaina 14.10. kello 14–15. Tutustumme vierailukeskukseen opastetulla kierroksella. Opastetun kierroksen ryhmähinta: 13 euroa/henkilö (aikuiset) ja 9,50 euroa/henkilö (3–17-vuotiaat). Sitovat ilmoittautumiset torstaihin 28.9. mennessä sähköpostitse osoitteella uusimaa.manttari@niinipuu.fi tai puhelimitse Atte Helmiselle numerolla 040 553 8879.

Liikkalan kotiseutuilltapäivä sunnuntaina 29.10.

Liikkalan kotiseutuilltapäivä järjestetään Liikkalan VPK-talolla Kouvolassa sunnuntaina 29.10. kello 14–16. Teemana on "Liikkalan elinkeinoelämä".

Sukumuseon joulu 4.–17.12.

Sukumuseo (Asemankulma 3, Liikkala) valmistautuu joulun sekä esittelee entisajan joulunviettoon kuuluvia tapoja osana Avoimet joulukylät -tapahtumaa. Museo on avoinna päivittäin kello 10–17. Kaikille avoin, vapaa pääsy.

Päivitetty tapahtumatiedot löytyvät Mänttärin Sukuyhdistyksen verkkosivulta www.niinipuu.fi.

Hyvä lukija, saahan myös lapsesi Niinipuun!

Muistathan ilmoittaa kotoa pois muuttaneen lapsesi uuden osoitteen Mänttärin Sukuyhdistykselle verkkosivuiltamme. Voit tehdä osoitteenmuutoksen verkkosivuilta www.niinipuu.fi löytyvän sähköisen lomakkeen avulla tai lähettää sähköpostia osoitteella osoitemuutos@niinipuu.fi. Osoitteenmuutokset voi ilmoittaa myös puhelimitse Marko Wahlströmille numeroon +358 400 552 235.

. Z401

Lähtettäjä: Mänttärin Sukuyhdistys ry.
PL 2, 46901 Inkeroinen

Haluatko lukea jatkossakin NIINIPUUTA?

Tämä Mänttärin Sukuyhdistyksen julkaisema ja kustantama Niinipuu-lehti postitetaan kaikille yhdistyksen jäsen- ja osoiterekisterissä oleville.

Näköislehdet

Tiesithän, että Niinipuu-lehden voi lukea myös näköislehtenä verkossa osoitteessa niinipuu.fi/lehti/nakoislehdet/

Sukuyhdistys toivoo, että kerrot, mikäli ET enää halua sinulle postitettavan paperista lehteä, vaan luet lehtesi mieluummin sähköisesti.

Lähetä sähköpostia osoitteella toimitus@niinipuu.fi tai soita, tekstaa & whatsappaa numeroon 0400 552 235.

Osoitemuutokset: niinipuu.fi/lehti/osoitteenmuutos/ tai osoitemuutos@niinipuu.fi.

Yhdistyksen ulkopuoliset voivat tilata lehden. Lisätietoja: niinipuu.fi/lehti/tilaus/

*Pysythän mukana!
Näin yhteisön side
säilyy
tulevaisuudessakin!*

**Tämän lehden tukimaksun
voi maksaa**

**TÄLLÄ PANKKISIIRROLLA tai
VERKKOPANKIN kautta.**

(Jos haluat säilyttää lehtesi ehjänä,
ota tästä sivusta kopio.)

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	IBAN OKOYFIHH FI18 5200 0650 0017 50	Niinipuu 2023, tukimaksu, 15 e Pienkeräys RA/2023/226, voimassa 1.4.-30.6.2023			
Saaja Mottagare	Mänttärin Sukuyhdistys ry PL 2 46901 INKEROINEN				
TILISIIRTO GIPERING Maksajan nimi ja osoite Betalarens namn och adress		Vitenro Ref.nr	5610		
Allekirjoitus Underskrift		Eräpäivä Förfallodag	30.06.2023	Euro	15,00
Tiiltä nro Från konto nr		Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella. Betalingen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit.			

Tilisiirtoinformaattori
www.painu.fi/tilisiirto